

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგბოტი ბუქ-
უბი სიფყავა, ფუილიუბით და ჭბრბით ბუბ-
თის გაცანა ყულა უკადრისბბბაუ უსამაგლისა.

ბაგოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

ორშაბათი, 2 ოქტომბერი. 2023 წ. №111 (9643) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

დემოკრატია... სისხლით!

ამერიკა არ პატივს ღარიბაშვილს იმ ნაბიჯებს, როგორც გადადგა!

ნ. 4 გვ.

დემნანი: ბაგონო პრემი-
ერო, თქვენ გაქვთ კარგი შე-
საძლებლობა, ალადგინოთ გე-
რიგორიული მთლიანობა. რუ-
სეთი მთლიანად არის დაკა-
ვებული უკრაინით, მათ ახ-
ლა თქვენი თავი არ აქვთ და
თქვენ შეგიძლიათ ეცადოთ,
დაიბრუნოთ გერიგორიები. ჩვენ მხარს და-
გიჭერთ.

ღარიბაშვილი: ბოდიშს ვითხოვ, მაგრამ
რუსეთი, თუნდაც დაჭრილი, თუნდაც ბუჭებზე
დაცემული, ცალი ხელით შეძლებს დაბომ-
ბოს, მაგალითად, თბილისი!

დემნანი: არაუშავს, ჩვენ
შევახერებთ.

ღარიბაშვილი: მაგრამ,
ხალხი?

დემნანი: დემოკრატიის-
თვის ბრძოლა უსისხლოდ
არსად არ მიმდინარეობს...

ახალი სახელმწიფო გადაბრიალების პირისპირ

ირაკლი ღარიბაშვილი:

უიბედობისა და უპარსპაქტივობის დროს ბიძინა ივანიშვილმა ბაპარტიანსა საზოგადოება და...

2012 წლის პირველი ოქტომბრის არ-
ჩვენები ჩვენი უახლესი ისტორიის ერთ-
ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან მოვლენ-
ად იქცა, ქართველმა ხალხმა ნდობა
გამოუცხადა ამ ისტორიული გამარჯვების
მთავარ შემოქმედს, მატონ ბიძინა ივ-
ანიშვილს, რომელმაც დემოკრატიულად
შეცვალა ავტორიტარული, ანტიეროვნუ-
ლი, ხალხის მზავრელი რეჟიმი და სა-
თავე დაუდო ქვეყნის განვითარების სრუ-
ლიად ახალ ეტაპს, - ამის შესახებ სა-
ქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი
ღარიბაშვილი სოციალურ ქსელში წერს.
ღარიბაშვილის თქმით, სრული უიმ-
ედობისა და უპერსპექტივობის დროს ბი-
ძინა ივანიშვილმა გააერთიანა მთელი

საზოგადოება და ხალხის ასეთმა კონსო-
ლიდაციამ შესაძლებელი გახადა ისტორიაში
პირველად ხელისუფლების მშვიდობიანი
გადაბარება.
„დღევანდელი გადმოსახედიდან ამ გა-
მარჯვების შედეგები თვალსაჩინო და შთაბ-
მეჭდავია - ჩვენმა პოლიტიკურმა გუნდმა
უზრუნველყო დამოუკიდებლობის მოპო-
ვების შემდეგ ერთადერთი ხანგრძლივი
მშვიდობის პერიოდი, გაუაბარეთ მასშტა-
ბური ეკონომიკური და სოციალური რე-
ფორმები, ხელი შეუწყვეთ დემოკრატი-
ული ინსტიტუტების გაძლიერებას, გადავ-
დგით მნიშვნელოვანი ნაბიჯები ქართვე-
ლი ხალხის ისტორიული მისწრაფების -
ევროპეუბში გაწევრიანებისკენ. ჩვენ ვაგ-

რძელებთ ქვეყნის დემოკრატიული ტრან-
სფორმაციის, უსაფრთხოებისა და კეთილ-
დღეობის, განვითარების პროცესს და ვიდევ
უფრო ამბიციური მიზნებისაკენ ვისწრაფვით.
მთელი ამ დროის განმავლობაში ჩვენ ძა-
ლას გვაძლევს ხალხის უდიდესი ნდობა
და მხარდაჭერა. დღეს, კიდევ ერთხელ,
მადლობა მინდა გადავუხადო „ქართული
ოცნების“ თითოეულ წევრსა თუ მხარდამ-
ჭერს, მთელ ჩვენს საზოგადოებას. ქარ-
თული სახელმწიფოს ძალა სწორედ ხე-
ლისუფლებიდან და ხალხის ერთობაშია და
მჯერა, რომ ეს ერთიანობა საბოლოო გა-
მარჯვებას მოუტანს ჩვენს ქვეყანას. პირ-
ველი ოქტომბრის გამარჯვების საბოლოო
მიზანი ქვეყნის გაერთიანებაა“.

ჩაბლა - არჩაბლა!
საკითხავი, აი, ეს არის!

FRANKFURTER
BUCHMESSE

ბოიკოტი, როგორც ჩვენს ქვეყანას ზნეობრივად აკნინებს!

კახა კალაძე:

ბაპარჯივბა არის იმ, სადას სიბარტლე და ერთიანობაა!

პირველი ოქტომბერი გამორჩეული
თარიღია ჩვენი ქვეყნის უახლეს ისტო-
რიაში. ამ დღეს გაიმარჯვა ქართველი
ხალხის ნებამ და სურვილმა, ებრძოლა
უკეთესი მომავლისთვის და ემუნებინა
სახელმწიფო, სადაც მთავარი და უმთავ-
რესი ადამიანი და მისი უფლებების დაც-
ვაა, - ამის შესახებ თბილისის მერი ვა-
ხა კალაძე სოციალურ ქსელში წერს.
„ამ გამარჯვებაში უდიდესია „ქართული
ოცნების“ დამფუძნებლის ბიძინა ივან-
იშვილის როლი, რომელმაც შიშა და
უიმედობაში მყოფ საზოგადოებას და-
ანახა გზა და მისცა რწმენა იმისა, რომ
ვერანაირი ავტორიტარული რეჟიმი ვერ
აღუდგება წინ ხალხის ნებას. გამარჯვება
არის იქ, სადაც სიმართლე და ერთი-
ანობაა. სწორედ ეს არის ძალა, რასაც
ყოველთვის ეყრდნობოდა და ეყრდნობა
„ქართული ოცნება“. პირველ ოქტომბერს
ველოცავ „ქართული ოცნების“ თითოეულ
წევრს, ჩვენს მხარდამჭერებს. ვულოცავ
ყველას, ვინც დღესაც იბრძვის საქარ-
თველოს მშვიდობიანი მომავლისთვის,
ქვეყნის განვითარებისთვის და უკეთესი
ხვალისთვის“.

გალტისპირეთის ძველიდან დაგრუნდულმა პრეზიდენტმა შეხვედრები დაიწყო. პირველ ეტაპზე სალომე ზურაბიშვილთან, ათონელის რეზიდენციაში, ქალი დეპუტატები იმყოფებოდნენ. for.ge-ს ინფორმაციით, საუბრის ერთ-ერთი მთავარი თემა იყო ახალი მოძრაობის დაფუძნება, რომელშიც გაწევრიანებული იქნებიან მანდილოსნები. წამყვანი როლი მოძრაობაში, რომლის ქვეყნის ევროპული არჩევანის გადასარჩენად იქნება, ექნებათ პრეზიდენტს და ქალ დეპუტატებს. ჩვენი ინფორმაციით, ამ მოძრაობაში ვიხილავთ ათხელმძღვანელებს, მათ შორის კულტურის სფეროს წარმომადგენლებს.

„ლელოს“ ქვეყნი სალომე სამადაშვილი ადასტურებს, რომ შეხვედრა ნამდვილად შეიძლება საქართველოს პრეზიდენტთან, სადაც საუბარი შეეხებოდა იმ ნაბიჯებს, რაც შეიძლება, რომ დღეს საზოგადოებამ გადადგას ევროპული მომავლის გადასარჩენად.

გაერთიანებას?

„ჩვენ ვნახეთ პრეზიდენტის ძალიან აშკარა პოზიცია, რაც საჯაროდ დაფიქსირდა, რომ დღეს საფრთხეს ამ ქვეყნის ევროპულ მომავალს უქმნის ხელისუფლება, რომელიც უგულვებლყოფს ევროკავშირის მოთხოვნებს. ამიტომ, ცხადია ჩვენი მხრიდან დადასტურებული მზადყოფნა, რომ მივიღოთ მონაწილეობა. მე შექმნა ეს შეხვედრა და დანარჩენები, ალბათ, ვფიქრობ, რომ პრეზიდენტის ადმინისტრაციამ ჩაგაყენებთ საქმის კურსში“, – ამბობს სალომე სამადაშვილი.

კარაღია, რომელიც მიზნად ისახავს, არ მივიღოთ კანდიდატის სტატუსი. იმპიჩმენტის პროცედურის წარმატებით დასრულება ნიშნავს, რომ შეუძლებელი გახდება ევროკავშირისთვის, საქართველოს საკითხზე პოზიტიური გადაწყვეტილება მიიღონ. საქართველოს პრეზიდენტის მოტივაცია დღეს არის, რომ ყველაფერი გაკეთდეს, რათა „ქართულ ოცნებას“ არ მიეცეს შანსი, ჩვენმა ქვეყანამ დაკარგოს კანდიდატის სტატუსი“, – განაცხადა სალომე სამადაშვილმა.

იმპიჩმენტი მოხდეს, მაგრამ ამასთან, მისი შეფასებით, ეს მას დღევანდელ მოცემულობაში ძალიან რთულად ეჩვენება. „რაც შეეხება მის ვოიაჟს, იცით, რომ ეს არის ჩვეულებრივად კონსტიტუციის დარღვევა. სამწუხაროა, როდესაც ქვეყნის პრეზიდენტი კონსტიტუციას არღვევს. რეალურად მუშაობა მიდის იმასთან დაკავშირებით, რომ პარლამენტში მხარდაჭერა არ მოხდეს იმპიჩმენტის განხილვისას, თუმცა ეს ყველაფერი შეფუთულია იმით, თითქოს კანდიდატის სტატუსის მოსაპოვებლად და ევროინტეგრაციის ამ რთულ გზაზე რადიკალური ოპოზიციის წარმომადგენლებს ხედება“, – აღნიშნა პაპია პაპიაშვილი.

თქმით, სწორედ ამიტომ არ აძლევდა მთავრობა პრეზიდენტს ვიზიტებზე თანხმობას.

„არ ვიცი, პრეზიდენტთან რაზე მიდის საუბარი, თუმცა ფაქტია, რომ პრეზიდენტის ქვეყნის გარეთ გასვლამ და შეხვედრებმა ერთადერთი შედეგი რაც მოგვიტანა, ისაა, რომ ერთ-ერთი ქვეყნის ლიდერისგან პირდაპირი მოწოდება მივიღეთ, რომ რუსეთს დაუწესოთ სანქციები. ანუ, საქართველო დავაყენოთ სამხედრო და ეკონომიკური რისკის წინაშე, ეს არის შედეგი იმ ვიზიტების, რომელზეც საუბრობდა მთავრობა და პრეზიდენტს ასეთ ვიზიტებზე თანხმობას სწორედ ამიტომ არ აძლევდა. როგორც ჩანს, მთავრობამ იმის გამოცდილება დააკრთო, რომ შედეგები წინასწარ განჭვრეტადი იყო ასეთი ვიზიტების“, – განაცხადა შალვა პაპიაშვილმა.

პარლამენტის ვიცე-სპიკერის გია ვოლსკის განცხადებით, პრეზიდენტი მთავრობას თუ არ ესაუბრება თავისი ვოიაჟის შედეგების შესახებ, ხალხს მაინც აუხსნას, რა წაილო და რით ჩამოვიდა ვიზიტებიდან.

„პრეზიდენტს ანგარიში ჩასაბარებელი აქვს არა ნილო ლომჯანიასთან ან ქალ დეპუტატებთან, არამედ ხალხთან. არ ვფიქრობ, რომ ქალ დეპუტატებთან ან ლომჯანიასთან გამართული შეხვედრები საკმარისია. მისი ვოიაჟის შედეგად ეპიზოდებზე ჩვენ არაფერი ვიცით. ერთადერთი ვიცით, რომ ლატვიის პრეზიდენტს შეხვდა, რომელმაც შეხვედრის შემდეგ აღნიშნა, რომ საქართველოში გარკვეული პრობლემებია, რომელიც დემოკრატიული ინსტიტუტების განვითარებას უკავშირდება და სერიოზული მრალდებებიც წამოაყენა, თურმე რუსეთის მიმართ დაწესებულ სანქციებს საქართველო არ უერთდება. ეტყობა, საერთოდ არ იცის ან სალომე ზურაბიშვილმა განგებ არ ჩააყენა საქმის კურსში, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე რუსეთის მიერ სანქციების თავის არიდების არანაირი ფაქტი არ გამოვლენილა“, – განაცხადა შალვა პაპიაშვილი.

თამთა ძარჩავა

„ეს არის მიზანმიმართულად ჩატარებული კვლევები... პითოპ კოალიციური მთავრობა უნდა შეიქმნას“

რას ნიშნავს ტელეკომპანია „ფორმულას“ ლაპვითი EDISON RESEARCH-ის საგოგალოებრივი აზრის გამოკითხვის შედეგები და რისთვის შეიძლება არჩევნების წინ საგოგალოების აზრის მოგადაება ხლეოლს?

თუ რავე ღაბაჟინყლებათ, ხელეოკრელ მოუსმინეთ!

კვლევებში მოცემული პოლიტიკური პარტიების რეიტინგის მიხედვით, კითხვაზე, დღეს რომ საპარლამენტო არჩევნები ტარდებოდეს, რომელ პარტიას მისცემდით ხმას, 5%-იან მარჯვენის სამი პარტია, „ნაციონალური მოძრაობა“, „ქართული ოცნება“ და გიორგი გახანიას პარტია „საქართველოსთვის“ ლახავენ. ანალიტიკოსები ვარაუდობენ, რომ გიორგი გახანია კვლევებში მიზანმიმართულად არის შემოყვანილი, რათა შექმნან ილუზია, რომ ხელისუფლება 2024 წელს, ექსკლუზიურად მთავრობის დაკომპლექტებას ვეღარ შეძლებს, ამიტომ ორივე ნაცებსაც და „ოცნებასაც“ გახანიასთან სავაჭრო ექნებათ. მათი აზრით, ოპოზიციის მდგომარეობა იმაზე მძიმედ აქვს, ვიდრე ეს ამ კვლევებით არის მოცემული.

„ქართული ოცნება“ – 37%, „გამარჯვების პლატფორმა“ („ნაციონალური მოძრაობა“) – 22%, საქართველოსთვის – 10%, „გირჩი მეტი თავისუფლება“, „დროა“ – 4%, „ლეიბორისტული პარტია“ – 4%, „ლელო“ – 4%, „ხალხისთვის“ (ანა დოლიძე) – 4%, „გირჩი“ (იავო ხვიჩია) – 4%, „კონსერვატიული მოძრაობა ალტ-ინფო“ – 3%, „მოქალაქეები“ – 2%, „ევროპული საქართველო – მოძრაობა თავისუფლებისთვის“ – 1%, პატრიოტთა ალიანსი“ – 1% სხვა – <1%

მეორე ფრონტის ბასნის მსურველთათვის, ლუზინარაგისტრის, მანკების დამყარებლისთვის, შარვალჩახილთათვის, მოლოტოვის კოქტილებების შემქმნელთათვის, მაღამ კუკუებისთვის და მისტერ კუკუნებისთვის, ვანო მერაბიშვილისთვის, დავით კვერნაშვილისთვის, მიხეილ სააკაშვილისთვის, გიორგი ქადაგიძისთვის, ზურა-გირჩი ჯაფარიძისთვის, სალომე ზურაბიშვილისთვის, ნაცებისთვის და ნაცთა ანასხლეტებისთვის მოსასმენი ინტერვიუა მართლაც, სადაც პრემიერ – მინისტრმა ყველა კითხვას ამომწურავად გასცა პასუხი და ვისაც ვაგება სურს – ვაიგოს! ყურადღებით მოუსმინეთ და ძილის წინ დაიხმარეთ – ნემისმინეთ სახის პროვოკაციის და ქვეყნის არევის მცდელობის შემთხვევაში ყველა სამაგალითოდ აგვით პასუხს! თუ რავე დაგავიწყდებათ, ხელმეორედ მოუსმინეთ. მერე ხელმესამედ და ასე შემდეგ – ვიდრე არ მიხვდებით, რომ თქვენი მატარებელი დიდი ხნის გასულია სადგურიდან!

კვლევები პასუხები ასე ნაწილდა:

დღეს რომ საპარლამენტო არჩევნები ტარდებოდეს, რომელ პარტიას მისცემდით ხმას?	
პარტიული მხარე	37%
ქართული ნაციონალური მოძრაობა	25%
საპარლამენტო მხარე	8%
ლეიბორისტული პარტია	5%
დრო	4%
გირჩი მეტი თავისუფლება (ზურა გირჩი)	4%
სარაქობის აღმავლობა	3%
ხალხისთვის (ანა დოლიძე)	3%
გირჩი (იავო ხვიჩია)	3%
დრო	2%
ადი ინფო	2%
მოქალაქეები	2%

კვლევების მიხედვით, კითხვაზე, დღეს რომ საპარლამენტო არჩევნები ტარდებოდეს, რომელ პარტიას მისცემდით ხმას, პასუხები ასე ნაწილდება ალოკაციის გარეშე: „ქართული ოცნება“ – 25%, „გამარჯვების პლატფორმა“ – 15%, „საქართველოსთვის“ – 6,8%, „გირჩი მეტი თავისუფლება“, დროა – 3%, „ლეიბორისტული პარტია“ – 2,9%, „ლელო“ – 3,9%, „ხალხისთვის“ (ანა დოლიძე) – 2,9%, „გირჩი“ (იავო ხვიჩია) – 2,6%, „კონსერვატიული მოძრაობა ალტ-ინფო“ – 2%, „ხალხის ძალა“ – 1,9%, „მოქალაქეები“ – 1,2%, „ევროპული საქართველო – მოძრაობა თავისუფლებისთვის“ – 0,9%, „პატრიოტთა ალიანსი“ – 0,8%, სხვა – 0,4%, არ ვიცი/უარი პასუხზე – 31,8%

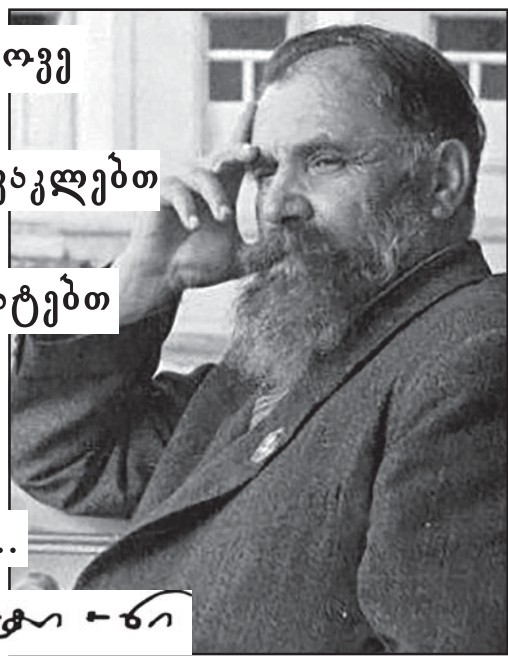

გიორგი მამაცაშვილი

ჩაშლა არ არის მხოლოდ დაშლა... ჩაშლა არის მთელი ერთობის დაშლა...

ბოიკოტი, როგორც ჩვენს ქვეყანას ზნეობრივად აკნინებს!

თანამედროვე ზრუნავს, თუ გამოვსებულა ჩვენს, და მივუბრუნებთ უწუნს, მივიღებთ ზრუნუნ-ზრუნუნს...

მწერალთა სახლს, ახალი დირექტორის დანიშნვისა და კულტურის სამინისტროს პრინციპული პოლიტიკის გამო...

მნიშვნელოვანი გამოდინარე, აგრეთვე ორგანიზაციებს შორის დამკვიდრებული თანამშრომლობის და ამ დრომდე უწყვეტი ტრადიციის გათვალისწინებით...

ერთხელ გადასტურებთ მწერალთა სახლის მზაობას კონსტრუქციული თანამშრომლობისთვის...

ამას არავინ დაგიჭერებთ, რომ თითქოს მწერალთა სახლი ცდილობს ფესტივალის ჩაშლას...

ყველა ვთანხმდებით, რომ ქვეყნის პრიორიტეტია სხვადასხვა საშუალებებით, მათ შორის მწერალთა სახლის მიერ წიგნის საერთაშორისო ბაზრობების და ფესტივალში მონაწილეობის გზით ქართული ლიტერატურის პოპულარიზაცია...

მწერალთა სახლი აგრძელებს წლების განმავლობაში, დამკვიდრებულ ტრადიციას და ერთგული რჩება ამ გზის...

სამშაბათო, ასოციაციისთვის არ ჩანს ამის მზაობა, რასაც აღსანიშნავია ამ ხნის განმავლობაში ასოციაციისა და მწერალთა სახლის ყოფილი ხელმძღვანელების 4 სექტემბრამდე ანუ ჩემს მწერალთა სახლში მოსვლამდე დაგეგმილ პროექტში მონაწილეობას...

ამაოდ ცდილობთ შეცდომაში შეიყვანოთ საზოგადოება. საბედნიეროდ, არსებობენ მწერლები და გამომცემლები, ლიტერატორები და უბრალოდ, მკითხველები...

მიმდინარე წლის 4 სექტემბრამდე ამ პროცესს ხელმძღვანელობდა მწერალთა სახლის მოადგილე, უცხოეთთან ურთიერთობის დეპარტამენტი, რომლის ხელმძღვანელიც იმავდროულად ასრულებდა დირექტორის მოვალეობას...

ვინაიდან თქვენს და თვლის, რომ დღეს, როცა 20 დღეა დარჩენილი ფრანკფურტის ფესტივალამდე იგი ვერ აიღებს პასუხისმგებლობას და ვერ გადაიხარებს საორგანიზაციო საკითხებს...

სამშაბათო, ასოციაციისთვის არ ჩანს ამის მზაობა, რასაც აღსანიშნავია ამ ხნის განმავლობაში ასოციაციისა და მწერალთა სახლის ყოფილი ხელმძღვანელების 4 სექტემბრამდე ანუ ჩემს მწერალთა სახლში მოსვლამდე დაგეგმილ პროექტში მონაწილეობას...

4 აგვისტოდან 4 სექტემბრამდე შუალედში და შემდეგაც დროც იყო და საშუალებაც, რომ ეწარმოებინათ მოლაპარაკებები და გაეთფორმებინათ კონტრაქტი...

ფრანკფურტის წიგნის საერთაშორისო ფესტივალის განხორციელების მიზნით და მისი

27 სექტემბერს მწერალთა სახლმა მიიღო წიგნის გამომცემელთა ასოციაციის გამგეობის (და არა მწერლებისა და ამ ორგანიზაციის წევრი სხვა გამომცემლების წერილი) ფრანკფურტის პროექტის მწერალთა სახლისთვის გადაბარების თაობაზე...

დღეს მწერალთა სახლი მხარს უჭერს მოლაპარაკებებს დასრულებას ელოდება, მთავრობის მიერ ფრანკფურტისთვის გამოყოფილი თანხა 30 - გადაიხდება...

„ბარსაბნი სეზონზე“ - ქვეყნის საზიანოდ

რამდენიმე მსმენელი - უკეთესი ნაბიჯის გადადგმა პირველადია ძნელი, თორემ შემდგომ ჩვეულებად ექცევა ადამიანი...

ტი კრიტიკაში უდგას მთავრობას და ფესტივალს თელავს ქვეყნის კონსტიტუციას. მეტიც - ჰყოფნის თავხედობა საინფორმაციო, რომ ეგრეთ ნოდებულ ხავერდოვან სეზონზე თვითნებური უცხოური გასტროლები მოიწვიოს...

რამდენიმე მსმენელი აკრძალავს ფონზე. საინტერესოა, პრემიერს რომ შეიღობს ამერიკაში სასწავლებლად ჩართული რეისით, პენსიონერი მამის დანაზოგით გაცილებისთვის ამუშაობენ...

თუ ვინმე შეიცხადებს - მეტისმეტად ხომ არ აზვიადებთ მისი პოლიტიკური ორიენტაციის შეფასებისას, მაგალითად უსამართლოდ შეწყვეტულ ნიკა გვარამიას დაფუსტებულ, რომელიც მაც, როგორც მოსალოდნელი იყო, ღიადა განაცხადა პოლიტიკურ პროცესებში ჩაბმის თაობაზე...

ამერიკა არ პატივს ღარიბაშვილს იმ ნაბიჯებს, რომელის გადაღება!

რამდენიმე დღის წინ ანალიტიკური ცენტრი „კუზის“ ექსპერტი, ჟურნალისტი ნაღანა ზრიდრისონი საქართველოს უშიშროების ყოფილ მინისტრ ივანე ბირობაძეს შეხვდა. ბთავაზრით მასთან ინტერვიუს.

ახალი სახელმწიფო გადატრიალების პირისპირ

პირ. საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურმა განაცხადა, რომ არის სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობის საშიშროება. ასახელებენ კონკრეტულ გვარებს, მაგალითად, ვანო მერაბიშვილს, „ქართულ ლეგიონს“, სააკაშვილის დაცვის ყოფილ ხელმძღვანელს მატურის და ა.შ.

რას ფიქრობთ, მოსალოდნელია საქართველოში სახელმწიფო გადატრიალება?

0. გომრამაძე: 1992 წელს საქართველო უკვე აშშ-ის იატაკქვეშა პროტექტორატს წარმოადგენდა და თავისუფლად შეიძლება ითქვას, რომ 1992 წლიდან დღემდე სრულად ავტონომიურად ამერიკა საქართველოს, ხოლო პრემიერ-მინისტრ ღარიბაშვილის მცდელობები, გაატაროს პოლიტიკა, რომელსაც მოქალაქეების უმრავლესობა უჭერს მხარს, ანაწყენებს ძია სემს. და რა სურს ამერიკას? მის უნდა, რუსეთი გარემორტყმული იყოს არა მხოლოდ ცნობილი ლაბორატორიებით, არამედ, შურისმაძიებელი რეჟიმებით მთელ პერსონელზე.

პირ.: ახლა მათ უნდა, რომ დასაჯონ ღარიბაშვილი?

0. გომრამაძე: აშშ არ პატივს ღარიბაშვილს იმ ნაბიჯებს, რომელიც გადადგა.

მან უარი თქვა, გაეხსნა მეორე ფრონტი. წარმოიდგინეთ, რამხელა დანაშაულია ეს აშშ-ის ინტერესების საწინააღმდეგოდ!

არ მკითხვით, საიდან და რატომ, მე თქვენ ძალიან მოკლედ მოგიყვებით საუბრის შინაარსს, რომელიც გაიმართა პრემიერ ღარიბაშვილსა და აშშ-ის ელჩს კელი დეგანს შორის. **ღმნანი:** მატონო პრემიერო, თქვენ გაქვთ კარგი შესაძლებლობა, აღადგინოთ ტერიტორიული მთლიანობა. რუსეთი მთლიანად არის დაკავებული უკრაინით, მათ ახლა თქვენი თავი არ აქვთ და თქვენ შეგიძლიათ ეცადოთ, დაიბრუნოთ ტერიტორიები. ჩვენ თქვენს მხარს დავუჭერთ.

ღარიბაშვილი: ბოდიშ ვითხოვ, მაგრამ რუსეთი, თუნდაც დაჭრილი, თუნდაც ბეჭებზე დაცემული, ცალი ხელით შეძლებს დაბომბოს, მაგალითად, თბილისი!

ღმნანი: არაუშავს, ჩვენ შევარჩევთ.

ღარიბაშვილი: მაგრამ, ხალხი?

ღმნანი: დემოკრატიისთვის ბრძოლა უსისხლოდ არსად არ მიმდინარეობს.

და ღარიბაშვილი აცხადებს, რომ არ წავა თავისი ხალხის ნების საწინააღმდეგოდ, არ გადადგამს ნაბიჯს, რომელიც უკვე შეცდომით გადადგეს და რასაც მოჰყვა სამოქალაქო ომი, ქართველ-აფხაზთა, ქართველ-ოსთა ომი... თქვენი მონა-მოჩილი იყო მაშინ საქართველოში და შემოიღო გითხრათ, ჩვენ გავიარეთ ყველაზე საშიშრო რამ – სამოქალაქო ომი, როცა ქართველები ქართველების წინააღმდეგ იყვნენ...

ჩვენ გამოვიარეთ აფხაზეთის ტრაგედია, ოსეთი, მაგრამ ყველაზე დაუნდობელი იყო სამოქალაქო ომი.

ამიტომაც ამომს ღარიბაშვილი, ეს არ არის ქართველი ხალხის ინტერესებში და... ოპაა, თვითონ წარმოიდგინეთ, რა მოხდებოდა იქ.

პირ.: თქვენი აზრით, მართლა ამისთვის იქნება „ქართული ლეგიონი“, მართლა შეიძლება მოხდეს მეორე „მაიდან“?

0. გომრამაძე: რაც შეეხება „ქართულ ლეგიონს“, ვინც იქ იმყოფება და ამ ლეგიონის ხელმძღვანელი ვინც არის, ისინი ქართველები არ არიან. ისინი ქართული გვარების მატარებელი ნაციონალები და ფაშისტები არიან. არც ერთ

ღმნანი: ბაგონო პრემიერო, თქვენ გაქვთ კარგი შესაძლებლობა, აღადგინოთ ტერიტორიული მთლიანობა. რუსეთი მთლიანად არის დაკავებული უკრაინით, მათ ახლა თქვენი თავი არ აქვთ და თქვენ შეგიძლიათ ეცადოთ, დაიბრუნოთ ტერიტორიები. ჩვენ თქვენს მხარს დავუჭერთ.

ღარიბაშვილი: ბოდიშ ვითხოვ, მაგრამ რუსეთი, თუნდაც დაჭრილი, თუნდაც ბეჭებზე დაცემული, ცალი ხელით შეძლებს დაბომბოს, მაგალითად, თბილისი!

ღმნანი: არაუშავს, ჩვენ შევარჩევთ.

ღარიბაშვილი: მაგრამ, ხალხი?

ღმნანი: დემოკრატიისთვის ბრძოლა უსისხლოდ არსად არ მიმდინარეობს...

მათგან არ აქვს უფლება, თავიანთ თავს ქართველი უწოდოს. მათ ეს უფლება დაკარგეს მაშინვე, რაც ხელში აიღეს იარაღი ნაციონტების, მანდრელების სასარგებლოდ. ესენი არიან ის ადამიანები, რომლებიც დადგნენ იმ ადამიანების გვერდით, რომელთა წინაპრები ანადგურდნენ ებრაელებს, ბოშებს, სლავებსაც, ამ ლეგიონს ტერიტორიული კუთვნილების გამო ეწოდება „ქართული ლეგიონი“, თორემ ქართული სხვა მათ არაფერი აქვთ. მათ გააჩნიათ ფინანსური და იდეოლოგიური მოტივაცია, მათი ლიდერი თბილისში, ევროპის მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფება სამთახიან ლუქსში და ამ ადამიანებს სურთ, რომ იგი კვლავ დაბრუნდეს ხელისუფლებაში, დაბრუნდნენ ვანო მერაბიშვილისაირი ადამიანები, რომლებიც ამბობდა: ვერ ვხედავ გვამებს, გვამები მჭირდება, გვამები, გვამები.

ამ ინტერვიუს რომ მოისმენენ და წაიკითხავენ საქართველოში, ყველა მიხვდება, რაზე ვლაპარაკობ, ანუ არსებობდა დრო, როცა საჭირო იყო გვამები სააკაშვილის ხელისუფლების მოქმედებების გასამართლებლად.

ღარიბაშვილი: მოქმედების შესაბამისად, რუსეთმა გადადგა საპასუხო ნაბიჯი – პრემიერმა საგიბო შეზღუდვები მოუხსნა საქართველოს მოქალაქეებს, აღდგა ფრენები და უზრალოდ, იდოტი უნდა იყო, ანდა მტერი იმ ხალხის, რომელთა პრემიერმა ითვლები, სალომე ზურაბიშვილი მყავს მხედველობაში, რომელმაც თქვა, ეს მიუღებელია ქართველი ხალხისთვის. ანუ მილიონი ქართველი არ უნდა ჩამოვიდეს საქართველოში; ისინი ხომ კრემლის იდეოლოგიის მატარებლები არიან, მათ შეიძლება გადატრიალება მოაწყონ და საქართველო, რომელიც ათეული წლებია არსებობს რუსეთში მცხოვრები ქართველების შემოსავლებით, მას ეს არ აინტერესებს. ზურაბიშვილს ყველაფერი კარგად აქვს, შეიძლება კარგ სამსახურებში არიან, თავად დაფინანსებს მთელ მსოფლიოში, რა თქმა უნდა, მას სურს მომავალში პრესტიჟულ

საერთაშორისო ორგანიზაციაში მუშაობა და გავლენიანი პოსტი. მიუფერთხებია ქართველების მდისთვის და იმაზეც, იქნება თუ არა საერთოდ გადატრიალება...

პირ.: საერთოდ, როგორ წარმოგიდგინოთ გადატრიალების კაცები?

0. გომრამაძე: უვანცკი გამახსენდა: ბოლოს და ბოლოს, ჩვენ მივედით მთავართან... იცით, რაშია საქმე, აქამდე „ქართული ოცნების“ ხელისუფლება მმართველობაში იყო იმით, რომ ხალხს ეუბნებოდნენ: ჩვენ თუ არა, მოვა სააკაშვილი, გინდათ ციხეები, სადაც პატიმრებს აწამებდნენ, გინდათ უდანაშაულო ადამიანების ქეჩები დახვრეტები?... თუ არა, მაშინ მოგვეცით ხმა. ხალხმა ასე გააკეთა, მაგრამ რა პრობლემა ექნება ახლა ხელისუფლებას, მით უმეტეს, რომ აშშ მისცემს დასტურს მაინც განხორციელებაზე. ჩემი აზრით, ამის ალბათობა 65/35-ზეა, გადატრიალების სასარგებლოდ.

პირ.: ეს ყველაფერი ვეროკავშირში გაწევრების საკითხს დაუკავშირდება, არა?

0. გომრამაძე: დაიხ... ჩვენ ხომ ვცხოვრობთ მართული ქაოსის პირობებში და ახალს ისინი არაფერს მოიფიქრებენ, უკვე გათვლილი გვებია, გავლილი მილიკები, ხალხი, ფული, ყველაფერი გათვლილია, ახლა საჭიროა მიიღონ პოლიტიკური გადაწყვეტილება, შედის თუ არა ეს გადაწყვეტილება ამერიკა-ნატოს ინტერესებში, როგორც თქვა ერთმა ცნობილმა ჟურნალისტმა და ჩემმა კარგმა მეგობარმა: იქაც მიმდინარეობს ბრძოლა ჯეოსუსტობასა და დემოკრატის შორის, ამიტომ თუ ყოველივე ეს ჩაჭდება ამერიკის ინტერესებში, რა თქმა უნდა, ეს გადატრიალება მოხდება.

„ქართული ოცნება“ 2012 წელს ხელისუფლებაში მოვიდა სამართლიანობის აღდგენის ტალღაზე და ჩემი პარტიის „სამართლიანობის“ ყველა წევრს, 27 000 ადამიანს, რომლებსაც ჰქონდათ პარტიის ბილეტი, უსიტყვოდ ელდათ ციხე, ანა მხოლოდ მათ, ანა მხოლოდ მათ ახლო ნათესავებს, არამედ ყველას, ვინც

რუსეთის პირნაპარდნილი აგენტი ივანე ბირობაძე პანტელეიმონოვი უორიდან გვამუნათებს!

მხარს უჭერდა ჩვენს იდეას, სამართლიანობის იდეას საქართველოში. ყველა იყო ივანიშვილის და „ქართული ოცნების“ მხარეს და სიხარულით შეხვდნენ იმ ფაქტს, რომ ხელისუფლების ცვლილება მოხდა უსისხლოდ, ეს იყო უდიდესი მიღწევა. მაგრამ სად არის სამართლიანობა? არ არის. 2012 წლიდან ადამიანები ითხოვენ, დაგვიბრუნეთ საკუთრება, რომელიც წაგვართვა სააკაშვილმა. ვისთან მივიდნენ? იმ პროკურორთან, რომელმაც გაიარა სააკაშვილის რეჟიმი და მონაწილეობა მიიღო მის შექმნაში? ამერიკელმა შესთავაზეს კოპატივაცია „ქართული ოცნებას“ – არ გადავლოთ, არ გაყაროთ ისინი, დაე, დარჩნენ და ისინიც დარჩნენ სასამართლოებში, სახელმწიფო სამსახურებში, ძალიან სტრუქტურებში და დღევანდელ ხელისუფლებას დღეს აქვს მხარდაჭერის პრობლემა იმ ხალხისგან, რომელთაც არ სურთ სააკაშვილის მმართველობის დაბრუნება.

...საქართველოსთვის კი საფრთხეს ქმნის არა მხოლოდ „ქართული ლეგიონი“, არამედ, უკრაინაში ჩამოღებულ სხვა საეჭვო გავრთიანებები და ის უამრავი უკრაინელი, რომლებიც არავენ იცის, რა ინტერესებით მოქმედებენ, მათ ქართული ხელისუფლება საქართველოში უხდის უზარმაზარ კომპენსაციებს.

პირ.: რას ფიქრობს პრემიერი ღარიბაშვილი, ის, როგორც ცნობილია, ივანიშვილის კადრია, მან კარგად იცის, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ ვერ გაამართლა ქართველი ხალხის მოლოდინები სამართლიანობასთან დაკავშირებით, რატომ დადგა ის ივანიშვილის ოპოზიციაში?

0. გომრამაძე: ის არ არის ოპოზიციაში და მე ვფიქრობ, რომ ყველაფერი შეთანხმებული იყო ივანიშვილთან. მეორე ფრონტის გახსნა საქართველოში უფრო მეტად სამომხი იქნებოდა ივანიშვილისთვის, ვიდრე სააკაშვილის ხელისუფლებაში დაბრუნება.

პირ.: ივანიშვილს ქართული პოლიტიკის რუხ კარდინალს და ოლიგარქს უწოდებენ, მას აქვს აქტივები საფრანგეთში, ის აშშ-ის კაცია, რის მიღწევა უნდა მას?

0. გომრამაძე: რას უნდა მიაღწიოს ადამიანმა, რომელსაც ერთ მხარეს უზარმაზარი აქტივები აქვს და მეორე მხარეს ემუქრება განდევნა, ანა მხოლოდ „ფორმისის“ ჩამონათვალიდან ამოწერა, არამედ ყველაფრის დაკარგვა და ახლა ამ ადამიანს სურს უპოვარი გახდეს?

პირ.: მაგრამ ამერიკელები ძალას დაატანენ ივანიშვილს; მისი აქტივები ამერიკელთა ხელშია და ნებისმიერ დროს შეუძლიათ უთხრან: გინდა იყო, როგორც მილიარდერები, რომლებიც სხვადან დაწრუპავენ დენის თუ იეს, როგორც არის კოლონიალიზმი? აინჩე, ივანიშვილი პირველს აირჩევს.

0. მიორბაძე: მოდით, მას მივანდოთ არჩევანი და ეს დღევ დადგება. მე არ შემძლია ვინანსანარმეტყველო მისი მოქმედებები, რადგან მე განაწყნებულნი ვიყავი გარკვეული ხანი „ქართულ ოცნებაზე“, მათ 2016 წელს მიმხსნეს ძეგლის სტატუსი და ოთხი წლის განმავლობაში ვაგროვებდი საბუთებს, ვმუშაობდი ადვოკატებთან, რომ პრეზიდენტის განცხადებებზე ჩემი საქმე, მე შევძენდი საქართველოში გამოგონილი შეთქმულების თუ რაღაც აფეთქების გამო და ეს არ ხდებოდა სასამართლოს გადაწყვეტილებით, მაგრამ ისეთ მდგომარეობაში, როგორც მე ვიმყოფები, არის კიდევ 10 000 ადამიანი, რომლებსაც ჯიხურებიდან დაწყებული, მსხვილ მიზნებსა და მათავერებული, წაართვეს ქონება უსამართლოდ.

დღევანდელი ხელისუფლების გამოსავალი მოსალოდნელი გადატრიალებისგან ძალიან პრობლემატურია. ვითარებას ართულებს ის, რომ ხელისუფლებას სახე არ მიუზღუნებია დღემდე მთავარი პრობლემის გადაწყვეტად და ეს არის სამართლიანობის აღდგენა. წარმოიდგინეთ სახელმწიფო, რომელიც უსამართლო კორუფციებით არსებობს – მას არ ჰყავს დამცველები არც სახელმწიფოში, არც ხელისუფლებაში, არ ჰყავს ისეთი მხარდამცველები, რომლებიც პირველ დამახილზევე გამოვლენ და დაიწყებენ. თუ ასეთები იყვნენ, დროთა განმავლობაში მათი რიცხვი სულ უფრო და უფრო მცირდებოდა.

პირ.: აჭარა, რომელიც საქართველოს ნაწილია, ერთდროის ინტერესების სფეროშია და როცა სააკაშვილს ჰქონდა კონფლიქტი აშაშქვანთან 2004 წელს, მოსკოვს რომ არ შეესრულებინა მნიშვნელოვანი როლი, დღეს აჭარა თურქეთის ნაწილი იქნებოდა. თუ დაიწყება სახელმწიფო გადატრიალება, შესაძლებელია თუ არა, რომ თურქები ჩაერთონ საქმეში, მორჩა, ყარსის ხელშეკრულებას მათი და ვახსალებთ და აჭარა მშობლიურ თურქებს დაუბრუნდებო?

0. მიორბაძე: ფაქტობრივად, თურქეთი უკვე არის აჭარაში, წარმოდგენით, მათთვის აეროპორტი თურქეთის ავიაციაშია შიდა აეროპორტი. თქვენ ალბათ ნახეთ მათთვის თურქული რესტორნები, გესმოდათ თურქული საუბარი. თურქებისთვის არაერთი პრობლემა არ წარმოადგენს, თუ დადგა ხელისუფლების ცვლილების სამოქალაქო თვით ცვლილების ვარიანტი, ისინი იურიდიულად წამოაყენებენ წინადადებას, დაიყვან აჭარის მუსლიმთა მისახლება და არა მხოლოდ აჭარის. ამისთვის დიდი მცდელობა არაა საჭირო, იქვე დგას მესამე ქვეითი არმია, საზღვართან.

პირ.: უკრაინაში მეორე მაიდან რომ დაიწყო, სამოქალაქო ომი მოჰყვა ამა, დონბასის ამბები და ა.შ. იგივე შეიძლება მოხდეს საქართველოში, თუ მოხდა სახელმწიფო გადატრიალება, აჭარა უკვე გადავა თურქეთის მხარეს.

0. მიორბაძე: მივმართავ ჩემს თანამემამულეებს: წმინდა ილია მართალი, ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიისგან წმინდანად შერაცხილი, გახლდათ რუსეთის იმპერიის სახელმწიფო დუმის წევრი და ნახეთ, რას წერდა იგი სტატიებში რუსეთის ჯარის საქართველოში შემოსევისას და წლისთვის დაკავშირებით. ამ წერილს არ თარგმნიან ქართულად, რადგან რუსულად არის დაწერილი და მე გვეკითხებით, მეგობრებო, მრამე ხართ? ყრუები ხართ? თუკი ჩვენ წმინდა ილია მართლის ჭკუას, გონებას, ნიჭს, ინტელექტს პატივს ვცემთ, მოდით, ვიართო მისი გზით. ის ამბობდა, რომ საქართველოს რუსეთთან შეერთებით, საქართველომ დაიკავა მტრებთან მრძოლისგან, რუსეთმა დაიკავა იგი, ქართველმა ამოისუნთქა მთელი გული... იყო რაღაც გაუგებრობები ურთიერთობებში, მაგრამ ორი მართლმადიდებელი ვინ, საუკუნეებით ერთად ნაცხოვრები, მთელი ისტორია გადაჭაჭულია და უკვამ... ამერიკელი მიძი სემი უკვთისა და თურქები ქართველების საუკეთესო მეგობრები არიან?!

პირ.: თუკი ოდესმე ქართულ-რუსული მოლაპარაკებები დაიწყო, პირველ საკითხად აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს საკითხი დაისმება, როგორ მიგაჩნიათ ამ საკითხის გადაწყვეტა?

0. მიორბაძე: სანამ არ მოხდება საერთო-სახალხო და ღრმა ანალიზი ამ საკითხების და განსჯა იმისა, რა მოხდა, რატომ დაეცნენ თავს ქართველები ჯერ ოსებს, მერე აფხაზეთში შევიდნენ ტანკებით, სანამ ჩვენ აფხაზეთის, როგორც საქართველოს მოქალაქეების წინაშე არ ვადიარებთ, რომ ჩვენ ვართ მათ წინაშე დამნაშავე, ვერც ამერიკა, ვერც რუსეთი, ვერც დაგვიხმარება.

2023 წლის 19 სექტემბერს სახსრით კავკასიის რეგიონისთვის უნივერსალურად მივანა მოვლენა მოხდა: აფხაზეთის ერთდროის სამხედრო ოპერაციის შედეგად არაღიარებული მთიანი ყარაბაღის ხელშეკრულება კაპიტულაციას დათანხმდა.

შეგახსენებთ კონფლიქტის პირველ-ბრძოლის: 1988 წლის 20 თებერვალს აფხაზეთის სსრ-ის შეგავლენლობაში მყოფი, უმთავრესად მთიანური სოფლებით დასახლებული მთიანი ყარაბაღის ავტონომიური ოლქის დეპუტატთა საბჭომ სსრ-ის ხელშეკრულებას, სოფლების სსრ-სა და აფხაზეთის სსრ-ს მთიანი ყარაბაღის სოფლებისთვის გადაცემა

ხელისუფლების გასაგონად და სამოქმედოდ!

მის თსონით მიმართა. ახას პრეზანში, ბაქოსა და სტაპანაკარტში მასობრივი საპროტესტო აქციები, ასევე სოფლები და აფხაზეთის მთიანური მოსახლეობის ურთიერთდარაბეზები მოჰყვა. 1994 წლისთვის მთიანე ყარაბაღს სოფლებთან ერთად ბროლის ველზე წარგაბეზები მიადნა და და-შაქრო დაიწყო დაიკავა მოიპოვა, ბანახროსილა რა დაგაბეზები აფხაზეთის კიდე 7 შიდა რაიონის ოკუპაცია.

რას გვანახავს ყარაბაღის გაკვეთილი? უპირველესად, მუდმივი არაფერია და დასრულებულად ვერც ერთი მოუწყობივებელი კონფლიქტი ვერ ჩაითვლება, თუნდაც რომელიმე მხარის პოზიცია გარკვეულ ეტაპზე უწყვეტად და ამსოლუტურად მოგვებინა და გამოიყურებოდეს, სანამ მხარეები ურთიერთმისაღებ კომპრომისამდე არ მივლენ.

მეორე: ყარაბაღის შედეგები აიძულებს მოკავშირეებსა და სატელიტებს, გადახედონ რუსეთის, როგორც განაჩეთის სანდოობას. ყარაბაღის კონფლიქტში ხომ რუსეთი სომხეთისა და სტეპანაკერტის მფარველად მოიაზრებოდა, აფხაზეთისთვის კი ანალოგიურ როლში თურქეთი წარმოჩნდებოდა. სახეზეა რეგიონში მსხვილი გეოპოლიტიკური ძვრა, რომელიც თურქეთისა და აფხაზეთის მომდევნების ფონზე რუსეთის გავლენის შემცირებას მოასწავებს.

მესამე: ყარაბაღის მავალითა გეჩვენა, რომ სეპარატისტულ კონფლიქტებს გააჩნია ძალისმიერი გადაწყვეტა.

მეოთხე: ყარაბაღი პოსტსაბჭოთა სივრცისთვის მნიშვნელოვან სამხედრო, პოლიტიკურ და

სოხუმსა და ცხინვალს პართიები, სთანადლოდ გაფასონ ყარაბაღის პრეცედენტები, მათ სორის სტაპანაკერტის მიერ მოსტვის მისალაბი პირობებით ბაქოსთან მოლაპარაკების შესაძლებლობის ხელიდან გაშვების სავალალო შედეგები. მათ, სულ მცირე, მართლმადიდებლურ თაბილსთან რეალური დიალოგის დაწყება.

დღელოლოგიურ-მორალურ პრეცედენტად იქცა იმისა, რომ სახელმწიფომ საკუთარ მიწებზე კონტროლის 30-ზე მეტწილი დაკარგულობის შემდეგ ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა შეძლო.

მაგრამ მთავარი გავლენილი მდგომარეობის შემდეგ: თუ რომელიმე მხარემ გახსალებული მიზანს ვერ მიადნა (მაგალითად, ვერ მოიპოვა ფართო კონსენსუსური საერთაშორისო აღიარება და უსაფრთხოების მრავალმხრივი გარანტიები), მან გარკვეულ ეტაპზე არსებული უპირატესობა დროულად უნდა დააკონკრეტოს რეალისტურ მომავალში – ანუ, მსოფლიოს კონსტრუქციულობა, ოპონენტებთან მოლაპარაკების სურვილი უჩვენოს, მით უფრო, როცა ძლიერის პოზიციაში იმყოფება. ყარაბაღის შემთხვევაში საბედისწერო შეცდომად იქცა ერევნისა და სტეპანაკერტის მიერ შესაძლებლობათა იმ დროის დაკარგვა, როცა ბაქო ათრეულობით ითხოვდა ყარაბაღს მიღმა ოკუპირებული 7 რაიონიდან თუნდაც ნაწილის დაბრუნებას, რათა მხარეებს ნდობის აღდგენის პროცესი და რეალური მოლაპარაკებები დაეწყო. ვერასოდეს გავიგებთ, შეძლებდნენ თუ არა მხარეები ყარაბაღის საკითხში კომპრომისის მიღწევას ურთიერთდათმობის საფუძველზე, მაგრამ ფაქტი ფაქტად რჩება – ერევნისა და სტეპანაკერტის მხრიდან ამ დისკუსიაში რეალური ძალისხმევა არ გვიჩვენებს. სამაგიეროდ ზუსტად ვიცით, რომ სტეპანაკერტი თავის უსაფრთხოებას რუსეთს უკავშირებდა და სტატუს-კვოს გრძელვადიან შენარჩუნებას იმედოვნებდა, დარწმუნებული იყო რა, რომ დიადი რუსეთი ყარაბაღს არასოდეს დათმობდა.

ყველაფერი ერთიანად შეიცვალა მას შემდეგ, რაც 2020 წელს 44-დღიანი ომის შედეგად ბაქომ ოკუპირებული ტერიტორიის 3/4-ზე კონტროლი აღიდგინა. უკვე მაშინ გახდა ნათელი, რომ ამ პროცესს ვერც სომხეთი შეაჩერებდა, ვერც რუსეთი, თუმცა აფხაზეთის პოზიცია აღარ ითვალისწინებდა საკონკრეტო მოლაპარაკებებს და ფაქტობრივად, უპირობო კაპიტულაციის შესახებ ულტიმატუმით შემოიფარგლებოდა.

და აი, 35 წლის შემდეგ სტეპანაკერტი იძულებული გახდა, თეთრი მაინალი გადმოეფინა. ამგვარად, პოსტსაბჭოთა სივრცის ერთ-ერთი უძველესი კონფლიქტი ერთ-ერთი მხარის სრული გამარჯვებით დასრულდა, ყარაბაღში კი აფხაზეთის ავტონომიური სტატუსი საბოლოოდ დაკარგა და მთლიანობაში, ყარაბაღში სომხური უმრავლესობის მომავალი საკმაოდ შემამოფრთხილად გამოიყურება.

მნიშვნელოვანია, რომ აფხაზეთისა და აჭარის მთლიანობა როგორც გლობალურ მასშტაბში, ისე რეგიონში რუსეთის ზოგადი სამხედრო-პოლიტიკური და ეკონომიკური დასუსტების კონსეკუენციები აღდგინა და ეს პროცესი მოსკოვის მხარდო საერთაშორისო ობოლაციის ფონზე მხოლოდ დაიწყო.

ომიქტურად რომ ვიმსჯელოთ, „ყარაბაღის ბაქოს“ №1 კანდიდატი დნესტრისპირეთი: რუსეთში, ისევე, როგორც ყარაბაღის შემთხვევაში, უკრაინის გავლით მოლოდინს ვერც სახელმწიფო დეფინის ვაჭრა ვერ შეძლო, რაც უკვე უახლოეს მომავალში ტრასპოლს გაცილებით უფრო დამთმობს გახდის. ამდენად, მოლოდინში სრულიად მიღწევადია რეინტეგრაციის მშვიდობიანი სცენარი. განსხვავებით საქართველოს რუსეთის მიერ ოკუპირებული ტერიტორიებისგან – აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონისგან, რომელთაც რუსეთი უშუალოდ ესაზღვრება და შესაბამისად, მართლაც აგრძელებს კონფლიქტების ცეცხლის გაღვივებას თბილისისადმი უნდობლობისა და მტრობის მაღალი ტემპერატურის შენარჩუნებაზე ზრუნვით. თუმცა მხარე დაღმასვლისა და ყოველმხრივი დეგრადაციის პირობებში სოხუმისა და ცხინვალის მიმართ ვრემლის პოლიტიკა შეიძლება, მოულოდნელად რადიკალურად შეიცვალოს, ან სულაც არააზროვნობრივადი გახდეს.

მართალია, მტაპში პრეკვიპა პირ არ გამოკვეთილა, მაგრამ სოხუმსა და ცხინვალს მართლმადიდებლურ შეფასონ ყარაბაღის პრეცედენტები, მათ სორის სტაპანაკერტის მიერ მოსტვის მისალაბი პირობებით ბაქოსთან მოლაპარაკების შესაძლებლობის ხელიდან გაშვების სავალალო შედეგები. მათ, სულ მცირე, მართლმადიდებლურ თაბილსთან რეალური დიალოგის დაწყება.

რა თქმა უნდა, კრემლი ჯერ იმდენად არ დასუსტებულა, რომ სეპარატისტებს ფსკვისკენ მიმავალი გემიდან ჩახტომისა და თბილისთან პოლიტიკური დღის წესრიგის განხილვის ნება დართოს, მაგრამ შექმნილი კონფიგურაციაში თუნდაც შემანტიარულ და ეკონომიკურ საკითხებზე დიალოგის დაწყება სრულიად შესაძლებელია. ამაზე უარის თქმის ფორმალური და ყალბი საბაზი – აქაოდა, საქართველოსთან ძალის არგამოყენების შესახებ შეთანხმება არ გავაჩნიათ, გვერდზე უნდა გადაიდოს, რადგან საქართველომ 2008 წლის ომის შემდეგ საერთაშორისო თანამეგობრობის წინაშე ცალმხრივად აიღო ვალდებულება, ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად ძალა არ გამოიყენოს და ამ დრომდე რეგულარულად ადასტურებს სადავო საკითხების მშვიდობიანი გზით გადაჭრის კურსისადმი ერთგულებას.

მათ კი, ვინც ყარაბაღის შეცდომების გამეორებას აპირებს, უნდა ახსოვდეთ, რაოდენ სავალალო შედეგი მოაქვს რუსეთისადმი მზნა რწმენას, მოსკოვისთვის ამსოლუტური კონტროლის დევეგირებასა და კონსტრუქციულობაზე სუიციდალური სიჭიჭით უარის თქმას.

რაჟდენ ძაჟანი

თბილისის მთავარი მოვლენა

სახალხო დემოკრატიული საქართველო 2023 წლის საპატიო თბილისელები დაჯილდოვდა.

დაჯილდოების ცერემონიაზე შეკრებილ საზოგადოებას თბილისის მერმა სიტყვით მიმართა და 26 საპატიო თბილისელს ახალი სტატუსი მიულოცა. კახა კალაძემ თითოეულ მათგანს თბილისის სიმბოლური გასაღები და სივლილი გადასცა.

თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება 26 ადამიანს მიენიჭა

სიკოსი, ფოლკლორისტი, ხელოვნებათმცოდნე; **გურანა გრიგორაშვილს** (ექიმი, მეცნიერი და მკვლევარი); **ნანა ფარუაშვილს** (თეატრისა და კინოს მსახიობი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი); **თამარ მაღლაკელიძეს** (ექიმი-პულმონოლოგი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი); **ამირან ძორიძეს** (ექიმი, მენ-გინეკოლოგი, მეცნიერი); **გურამ ახალიანი** (მეცნიერი, პედაგოგი, საზოგადო მოღვაწე); **მურმან ჰინოიძეს** (თეატრისა და კინოს მსახიობი, მხატვარი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი); **ნუგზარ შვირს** (ექიმი, პედაგოგი); **ალექსანდრე კოტორაშვილს** (ფოტორეპორტიორი); **რამაზ ბახრაშვილს** (მეცნიერი, პედაგოგი, ქიმიკოსი); **მია გალაშვილს** (მე-

კინომსახიობი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი); **იამფა დოლაგორიძეს** (მოცეკვავე, საქართველოს სახალხო არტისტი); **ლევან ლაღიძეს** (მხატვარი); **დავით მაღრაძეს** (პოეტი, საზოგადო მოღვაწე); **რადიკო თორდიას** (მხატვარი, პედაგოგი, საქართველოს სახალხო მხატვარი); **პატიო მახარაძეს** (თეატრისა და კინოს მსახიობი, საქართველოს სახალხო არტისტი); **გურამ ლაყაძეს** (სპორტსმენი, მწვრთნელი, კარატეს ქართული სკოლის ფუძემდებელი); **მანანა ახვლედიანს** (მუსიკათმცოდნე, პედაგოგი); **მამუკა ჩარკვიანს** (მუსიკოსი, კომპოზიტორი); **ვინა გალაშვილს** (მხატვარ-

ნი, მწერალი); **რამაზ არველაძეს** (ენერგეტიკოსი, ინჟინერი, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი); **ზაზა პაპალიანს** (ექიმი-ფთიზიატრი).
„დღეს მეექვსედ მაქვს პატივი, თქვენთან ერთად ქედი მოვიხარო მათ წინაშე, ვინც საკუთარ ქვეყანასა და ქალაქს ცხოვრება მიუძღვნა, ვისი ამაგის აღნიშვნაც ჩვენი ვალაია, ვისაც მაღლობა უნდა გადაუხადოთ და თბილისის საპატიო მოქალაქედ დაეასახელოთ. მოდით, ერთად ვიზრუნოთ ჩვენი ქალაქი, ვიფიქროთ მის მომავალზე, შევეცადოთ და შევძლოთ მისი საუკეთესო სახით ტრანსფორმაცია. მესმის, რომ არსებობს სირთულეები და გამოწვევები, მაგრამ მერწმუნეთ, ერთად დღობით შესაძლებელია, ჩვენი ქალაქი კიდევ უფრო გაგალობაზოთ“, – თქვა კახა კალაძემ.

„დემონსტრაცია“, დიდებული წარსულისა და ახლოს აღზრდის მკვიდრთა ზეიმი!

ადამიანის უპყველესი წინაპრების „გაგაბასა და მხინას“ საპატიო, 26 საპატიო, მორიგე „დემონსტრაცია“ გაიმართა. ეს იყო წარსულისა და დღევანდელი თეატრალიზებული წარმოდგენა, რომელმაც ჯადოსნური კავშირი დაამყარა დონისციების ორგანიზატორებს, შემოქმედ კოლექტივებსა და სტუმრებს შორის და მრავალსიმეტრიული აღმართვანა მიანიჭა მათ.

გრძელი და საინტერესო იყო დონისციების პროგრამა, – სპორტული შეჯიბრებები ქართულ ჭიდაობაში, ძიუდოში, მკლავჭიდაობაში, დოღში; კონკურენცია საუკეთესო პავილიონის მოწყობასა და ინდემწარმეთა ნახელავებში შორის; ხალ-

დმანისის მუნიციპალიტეტის მერი კობა მურადაშვილი, დმანისის ეპარქიის წინამძღვარი მეუფე ზენონი, ქვემო ქართლის გუბერნატორი გიორგი დობეტაშვილი, პარლამენტის წევრი ქვემო ქართლიდან გოგი მეშველიანი, დმანისის საკრებულოს თავმჯდომარე პაატა ყულიაშვილი.
დამსახურების აღიარებამ და გულუხვობის მაგალითად იქცა დასვენებითი ნაწილი, როდესაც ფასიანი საჩუქრებითა და ფულადი პრემიებით აღინიშნა იმ ადამიანთა ღვაწლი, რომლებმაც უანგარო შრომა გაიღეს ადამიანთა სულიერი, ეკონომიკური, კულტურული თუ სოციალური განვითარებისთვის.
დმანისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს ერთობლივი გადაწყვეტილებით დმანისის ეპარქიის წინამძღვარი მეუფე ზენონი დაჯილდოვდა დმანისის სიონის სიმბოლური ნაშეშვით. ამას მოჰყვა დმანისის საპატიო მოქალაქეების არჩევა, რომლის მატარებლებიც იქნებიან არქიმანდრიტი დიონისე გვიმრაძე და ქართულ-აზერბაიჯანული ეთნოგრაფიის მკვლევარი სამედ ამბულაძე. საპატიო სივლილითა და მედლებით დაჯილდოვდნენ, აგრეთვე, მსოფლიოს ჩემპიონატებში გამარჯვებული სპორტის ოსტატები, ხელოვნების, სოფლის მეურნეობისა და ადმინისტრაციული ორგანიზაციის წარმომადგენელი მუშაკები.

საყურადღებო მოვლენად იქცა რესპუბლიკური მნიშვნელობის საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მხრიდან „დმანისობისადმი“ გამოჩენილი ყურადღება. საქართველოს საპატრიარქოს „ჩოხოსანთა საზოგადოებამ“ საზოგადოების ახალ წევრებად აირჩია ცნობილი ისტორიკოსი ჯემალ კოპალიანი, დმანისის მუნიციპალიტეტის მერი კობა მურადაშვილი, ფოლკლორულ ანსამბლ „შგარდას“ ხელმძღვანელი გურგენ გურჩიანი და მრავალმხრივ წარმატებული პედაგოგი ეკა ოქრიაშვილი. საზოგადოების თავმჯდომარე ზვიად სენიაშვილმა ახლადარჩეულ წევრებს შესაბამისი მოწმობები და ფასიანი საჩუქრები გადასცა.
წლებიანდელი „დმანისობის“ მონაწილენი, გვიან საღამოს, დიდად გულანთებულნი და თვალგამწყვინებულნი, კულტურის სახლის ბაიდან მიმდებარე ქუჩებში, ნელ-ნელა, ნიავის მსგავსად შეიჭრნენ და გარემოს თანმდევი სითბო მოჰფინეს, თავად კი სამუდამოდ დაიტოვეს მაღლიერების გრძობა, რომელიც მუნიციპალიტეტის მერიამ, კრძოლ კი მისმა ახალგაზრდა ხელმძღვანელმა, კობა მურადაშვილმა ამ შესანიშნავი დონისციებით მიანიჭა.

დმანისის მუნიციპალიტეტის მერი კობა მურადაშვილი, დმანისის ეპარქიის წინამძღვარი მეუფე ზენონი, ქვემო ქართლის გუბერნატორი გიორგი დობეტაშვილი, პარლამენტის წევრი ქვემო ქართლიდან გოგი მეშველიანი, დმანისის საკრებულოს თავმჯდომარე პაატა ყულიაშვილი.
დამსახურების აღიარებამ და გულუხვობის მაგალითად იქცა დასვენებითი ნაწილი, როდესაც ფასიანი საჩუქრებითა და ფულადი პრემიებით აღინიშნა იმ ადამიანთა ღვაწლი, რომლებმაც უანგარო შრომა გაიღეს ადამიანთა სულიერი, ეკონომიკური, კულტურული თუ სოციალური განვითარებისთვის.
დმანისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს ერთობლივი გადაწყვეტილებით დმანისის ეპარქიის წინამძღვარი მეუფე ზენონი დაჯილდოვდა დმანისის სიონის სიმბოლური ნაშეშვით. ამას მოჰყვა დმანისის საპატიო მოქალაქეების არჩევა, რომლის მატარებლებიც იქნებიან არქიმანდრიტი დიონისე გვიმრაძე და ქართულ-აზერბაიჯანული ეთნოგრაფიის მკვლევარი სამედ ამბულაძე. საპატიო სივლილითა და მედლებით დაჯილდოვდნენ, აგრეთვე, მსოფლიოს ჩემპიონატებში გამარჯვებული სპორტის ოსტატები, ხელოვნების, სოფლის მეურნეობისა და ადმინისტრაციული ორგანიზაციის წარმომადგენელი მუშაკები.
საყურადღებო მოვლენად იქცა რესპუბლიკური მნიშვნელობის საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მხრიდან „დმანისობისადმი“ გამოჩენილი ყურადღება. საქართველოს საპატრიარქოს „ჩოხოსანთა საზოგადოებამ“ საზოგადოების ახალ წევრებად აირჩია ცნობილი ისტორიკოსი ჯემალ კოპალიანი, დმანისის მუნიციპალიტეტის მერი კობა მურადაშვილი, ფოლკლორულ ანსამბლ „შგარდას“ ხელმძღვანელი გურგენ გურჩიანი და მრავალმხრივ წარმატებული პედაგოგი ეკა ოქრიაშვილი. საზოგადოების თავმჯდომარე ზვიად სენიაშვილმა ახლადარჩეულ წევრებს შესაბამისი მოწმობები და ფასიანი საჩუქრები გადასცა.
წლებიანდელი „დმანისობის“ მონაწილენი, გვიან საღამოს, დიდად გულანთებულნი და თვალგამწყვინებულნი, კულტურის სახლის ბაიდან მიმდებარე ქუჩებში, ნელ-ნელა, ნიავის მსგავსად შეიჭრნენ და გარემოს თანმდევი სითბო მოჰფინეს, თავად კი სამუდამოდ დაიტოვეს მაღლიერების გრძობა, რომელიც მუნიციპალიტეტის მერიამ, კრძოლ კი მისმა ახალგაზრდა ხელმძღვანელმა, კობა მურადაშვილმა ამ შესანიშნავი დონისციებით მიანიჭა.

„შეიქმედების წყალტუბო“

წყალტუბოში ტრადიციული სახალხო დღესასწაული „შემოდგომის წყალტუბო“ აღინიშნა. ქალაქის მთავარ დღესასწაულთან დაკავშირებით მიმდინარეობდა მრავალი დონისციება. სადღესასწაულო წირვა აღევლინა მაცხოვრის ფერიცვალების ტაძარში. გაიმართა საპატიო მოქალაქეების დაჯილდოების ცერემონია. დღის ბოლოს კი გალა კონცერტი.

„ბარისობა 2023“

საპატრიარქოს პარლამენტის საფინანსო-სამეურნეო კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, ბოლნისის, დმანისის, თეთრიწყაროსა და წალკის მაჟორიტარი, გოგი მეშველიანი თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტში სახალხო დღესასწაულს „გარისობა 2023“ დაესწრო.
დონისციების ფარგლებში მოეწყო სხვადასხვა კულტურულ-შემეცნებითი აქტივობები. წარმოდგენილი იყო საბავშვო გასართობი პროგრამა, ეთნობაზარი, სახელოვნებო განყოფილების ნამუშევრების, ეთნოგრაფიული და მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის ექსპონატების გამოფენა. ასევე, გაიმართა თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულების მიერ წარმოდგენილი ტრადიციული კერძების დეგუსტაცია. დღის ბოლოს გაიმართა საპატიო მოქალაქეების დაჯილდოების ცერემონია და მუსიკალური კონცერტი, სადაც მონაწილეობას იღებდნენ ჯუჯუი „ქუჩის ბიჭები“ და ანსამბლი „ჩვენებურები“.

მეუფე შიოს ნიბნის კურთხევა ეროვნულ ბიბლიოთეკაში

პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრის, სენაკისა და ჩხოროწყუს მიტროპოლიტ შიოს წიგნის პრეზენტაცია გაიმართა. წიგნი ასახავს მე-19 საუკუნის ბოლოს და მეოცე საუკუნის დასაწყისის საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის გამორჩეული მოღვაწის, საეკლესიო მწერლის, ღირსი ალექსი სენაკელის ცხოვრებას.

წიგნი გამოიცა კონკრეტული კვლევის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრისა და საპატრიარქოს ქართველოლოგიური კვლევის ცენტრის მხარდაჭერით. ჩვენს ისტორიაში არაერთი აღმამიანია, რომელთა ღვაწლი, ჩვენი სამშობლოსთვის თავდადება უფრო მეტ აღიარებასა და დაფასებას იმსახურებს. მათ შორისაც განსაკუთრებულია ღირსი ალექსი სენაკელი (შუშანია), – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ღარიბაშვილმა საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში განაცხადა, სადაც საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრის, სენაკისა და ჩხოროწყუს მიტროპოლიტის, შიოს წიგნის წარ-

იცნობდით, ღირსი ალექსი სენაკელი (შუშანია)

დგენას დაესწრო. მთავრობის მეთაურის თქმით, ღირსი ალექსის მოღვაწეობა XIX საუკუნის მეორე ნახევარს მოიცავს. იმ პერიოდს, როდესაც განსაკუთრებით გაძლიერდა ცარიზმის რუსიფიკაციის პოლიტიკა; ქართული ენის შეზღუდვა, მათ შორის ეკლესიებში; ზოგადად, ეროვნული ფასეულობების წინააღმდეგ ბრძოლა.

„მეუფე შიო, მინდა, დაგიდასტუროთ ჩემი პატივისცემა და მადლიერება გამოვხატო თქვენდამი, რომ პატივი დამდებოდა და თქვენი ნაშრომის საზოგადოებისთვის წარდგენაზე მომიწვივით.“

ჩვენს ისტორიაში არაერთი აღამიანია, რომელთა ღვაწლი, ჩვენი სამშობლოსთვის თავდადება უფრო მეტ აღიარებასა და დაფასებას იმსახურებს; მათ შორისაც გან-

საკუთრებულია ღირსი ალექსი სენაკელი (შუშანია) – გამორჩეული სასულიერო მოღვაწე და საეკლესიო მწერალი, რომელმაც დიდი წვლილი შეიტანა ჩვენს ქვეყანაში სულიერების შენარჩუნებაში, სამონასტრო ცხოვრების განვითარებაში, ქართული ენისა და ეროვნული ფასეულობების დაცვის საქმეში.

ღირსი ალექსის მოღვაწეობა XIX საუკუნის მეორე ნახევარს მოიცავს, იმ პერიოდს, როდესაც განსაკუთრებით გაძლიერდა ცარიზმის რუსიფიკაციის პოლიტიკა; ქართული ენის შეზღუდვა, მათ შორის, ეკლესიებში; ზოგადად, ეროვნული ფასეულობების წინააღმდეგ ბრძოლა. როგორც ჩვენს დღევანდელ მეუფე შიოსგან, ღირსმა ალექსიმ თავისი ცხოვ-

რება სწორედ ეროვნული და საეკლესიო ფასეულობების დაცვას მიუძღვნა. მისი ღვაწლი არაერთი მამულიშვილისათვის იქცა მისამამ მაგალითად.

მთხარული ვარ, რომ მეუფე შიოს ეს მეცნიერული ნაშრომი ჩვენს თანამედროვეებს უკეთ გააცნობს ჩვენი ისტორიის ამ დრამატულ პერიოდს და მისი ერთ-ერთი გამორჩეული მოღვაწის – მამა ალექსი სენაკელის უდიდეს დამსახურებას ჩვენი ქვეყნის წინაშე.

მეუფე შიო, კიდევ ერთხელ გილოცავთ თქვენი შრომის ამ მნიშვნელოვან შედეგს, კიდევ ერთხელ მინდა, მადლობა გადაგიხადოთ და გისურვებთ წარმატებებს“, – განაცხადა პრემიერმა. სტუმრებს სიტყვით

მიმართეს საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრემ, სენაკისა და ჩხოროწყუს მიტროპოლიტმა, შიომ და ქუთათელ-გაენათელმა მიტროპოლიტმა იოანე გამყეველმა.

წიგნის სახელწოდებაა „ღირსი ალექსი სენაკელი (შუშანია)“, რომელიც ეძღვნება ღირსი ალექსი სენაკელის გარდაცვალებიდან 100 წლისთავს. წიგნი ასახავს XIX საუკუნის ბოლოსა და XX საუკუნის დასაწყისის საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის გამორჩეული მოღვაწის, საეკლესიო მწერლის, ღირსი ალექსი სენაკელის ცხოვრებას.

ალექსი სენაკელი 1852-1923 წლებში მოღვაწეობდა. მონოგრაფიაში შესწავლილია ღირსი მამის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ყველა სფერო; წიგნი მოიცავს ახლად მიკვლეულ სარწმუნო მასალას, რომელშიც ასახულია ღირსი მამის ცხოვრების მანამდე უცნობი დეტალები. წიგნი გამოიცა კონკრეტული კვლევის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრისა და საპატრიარქოს ქართველოლოგიური კვლევის ცენტრის მხარდაჭერით. წიგნი პროფესორმა ზაზა აბაშიძემ წარადგინა.

უკომენტაროდ!

ფილმ „იარე, ლიზა“ გადაღებასთან დაკავშირებით კულტურის სამინისტროს განცხადება

გვსმუნს, გამოვეხმაუროთ ბოლო დროს სხვადასხვა მედიამატარებელმა აქტიურად და მიზანმიმართულად გავრცელებულ ცრუ ინფორმაციას, თითქოს რეჟისორ ნანა ჯანელიძის ფილმის „იარე, ლიზა“ გადაღება კულტურის ახლანდელმა მინისტრმა, თეა წულუკიანი „მრძანა“, ამ სიყვარულს ტირანოზავს სათავე დაუდო სისხლის სამართლის დამნაშავეს, ამჟამად პატიმარ მიხეილ სააკაშვილის მიერ სოციალურ ქსელში გავრცელებულმა მისთვის დამახასიათებელმა პოლიტიკურმა ტყუილმა, – ამის შესახებ კულტურის სამინისტროს განცხადებაშია აღნიშნული.

როგორც უწყებაში აცხადებენ, ფილმები მინისტრის ბრძანებით არ ფინანსდება.

„როგორც ჩანს, სისხლის სამართლის დამნაშავეს თავისი მმართველობის ხანაში ერევა ამჟამინდელი მთავრობის მინისტრის მმართველობის სტილი. ასევე, შევახსენებთ ყველა დიპლომატიურ პირს, რომ თეა წულუკიანი საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრად დაინიშნა 2021 წლის მარტში. კინოხელოვანთა ერთი ჯგუფი, მათ შორის – რეჟისორი ნანა ჯანელიძე, მას დღემდე აკრიტიკებს ეროვნული კინოცენტრის რეფორმის გამო, რომელიც ამ ორგანიზაციის გამჭვირვალობასა და სამართლიანი კონკურსების მოდელის შემუშავებას ისახავს მიზნად. ფილმის – „იარე, ლიზა“ – გადაღება სახელმწიფო მიუჯეტითან თავდაპირველად 2019 წელს დაფინანსდა (300 000 ლარი), მოგვიანებით კი კინოცენტრის ხელმძღვანელის – გაგა ჩხეიძის გადაწყვეტილებით, კინოცენტრმა ფილმის გადაღებისთვის უკონკრეტოდ გამოყო კიდევ 240 690 ლარი. 2020 წელს, იმდროინდელი პრემიერ-მინისტრის, გიორგი გახარიას უშუალო ჩარევით, ფილმისთვის დამატებით, ისევ უკონკრეტოდ, გამოყო 1 200 000 ლარი. სულ ფილმის გადასაღებად იმდროინდელი პრემიერ-მინისტრის, გიორგი გახარიასა და კინოცენტრის ხელმძღვანელის, გაგა ჩხეიძის, ხელშეწყობით გამოყო 1 740 690 ლარი“, – ნათქვამია განცხადებაში.

„დაფდაფები ღამით“ ...

ქუთაისის დრამატულ თეატრში 162-ე თეატრალური სეზონი პრემიერით, ბერტოლტ ბრეხტის პიესის მიხედვით დადგმული სპექტაკლი „დაფდაფები ღამით“ გაიხსნა. პრემიერას კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრი თეა წულუკიანი, ქალაქ ქუთაისის მერი იოსებ ხახალიაშვილი, თეატრალური სფეროს წარმომადგენლები და თეატრმცოდნეები ესწრებოდნენ.

მათივე ინფორმაციით, სპექტაკლი „დაფდაფები ღამით“ საქართველოს კულტურის სამინისტროს ხელშეწყობით დაიდგა. მასში მონაწილეობდა სამი თეატრის შემოქმედებითი დასი: ქუთაისის ლადო მესხიშვილის სახელობის პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრი, ქუთაისის მელიტონ ბალანჩივაძის სახელობის ოპერისა და ბალეტის პროფესიული სახელმწიფო თეატრის ორკესტრი და ქუთაისის იაკობ გოგებავილის სახელობის თეატრის თეატრი.

სპექტაკლის რეჟისორი ნიკოლოზ საბაშვილია, მუსიკალური ხელმძღვანელი – დიმიტრი რევაზ ჯაფარიძე, მხატვარი – თეა კუხიანიძე, რეჟისორის ასისტენტი – ევა სირაძე. მონაწილე მსახიობები: მარიკა სამანიშვილი, ნინო ჭოლაძე, დავით როინიშვილი, ანელ სოსელია, მაქარ დვისაძე, გელა ეზანოძე, დავით გაჩეჩილაძე, იოანე იმედაძე, ნანა ოქროიანი, თამთა გუბუია, ნანცო ცხვირაშვილი. მასიურ სცენებში: მანუჩარ მეგალიშიანი, გიორგი ქართველიშვილი, თინათინ ნემსაძე, ნინო შეყლაშვილი, ზაზა იოსებაშვილი, თეა გეგეჭკორი, ავთო ჩიქვილაძე, სალომე დონაძე.

ბერტოლტ ბრეხტის „დაფდაფები ღამით“ ავტორის ყველაზე აღწერილი პიესაა. სიუჟეტი ომის დროს გამოდგინებულ ოჯახისა და ომის მსხვერპლ, ვეტერან რიგით მო-

ქალაქებს შორის დაპირისპირების ფონზე ვითარდება. ავტორი გვიჩვენებს ომის ცუდ და უფრო ცუდ მხარეებს. იმას, რომ აქ გამარჯვებული არავინაა; იმას, რომ ომის ტრაგედია პირად ტრაგედიადა იქცევა და პირიქით.

„პეტრას ბანძის“ პრეზენტაცია სინისძირში

სინისძირში, პეტრას ციხეზე ახალი სათავგადასავლო თამაშის „პეტრას ბანძის“ პრეზენტაცია მოეწყო. ის ცნობილი თამაშის ფორტ ბოიარდის ფორმატსა და ლეგენდარული სათავგადასავლო თამაშის „ინდიანა ჯონსის“ კონტექსტშია შეფუთული.

თამაში ოქტომბერში გაიმართება, მანამდე კი 64 მონაწილეს შეარჩევნენ.

„აფხაზური ეპოქა“

პროფესორული გუგუშვილი

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო და გიორგი ჩიტიას სახელობის ეთნოგრაფიული მუზეუმი თბილისის დღესასწაულს მასშტაბური ღონისძიებით შეუერთდა. მუზეუმში ყველა ასაკის დამთვალიერებლისთვის საინტერესო და მრავალფეროვანი ღონისძიებები გაიმართა.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ორგანიზებით, ეთნოგრაფიულ მუზეუმში „აფხაზური ეპოქა“ მოეწყო. ღონისძიების ფარგლებში იმართება აფხაზეთის შემოქმედებითი ანსამბლების კონცერტი. მიმდინარეობს დღევანდელი მწერლების პროდუქციის გამოფენა-გაყიდვა. ღონისძიებებს კულტურის მინისტრი, თეა წულუკიანი დაესწრო.

ეროვნული ბანკისა და სავალუტო ფონდის „ნაზავი სკანდალი“ რაიფერფლა!..

ზომი ვიზე-პრეზიდენტი უფრო ადრეს უნდა წასულიყო...

საქართველოს ეროვნული ბანკის ინვესტიციური დეპარტამენტი, პრაქტიკულად, დასრულდა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგრამის შეჩერების თითქმის გამორიცხვითი პანიკა განეგრძობდა. სავალუტო ფონდის, რამდენიმე დღეში საფინანსო სისტემა და სავალუტო ოპერაციები ძველ კალაპოტს დაუბრუნდება. საქმეში უკვე ჩაერთო პრემიერი, რომელმაც მოკლე და მკაფიო განცხადება გააკეთა. პარალელურად, ფინანსისტებმა და მიზნის ასოციაციამ დაადასტურეს სისტემის მდგრადობა.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა ხაზი გაუსვა, რომ საქართველოში მოქმედებს ერთ-ერთი სამაგალიტო საფინანსო სისტემა.

„ეს თვითონ ამერიკელებმა აღნიშნეს, ევროპელებმა და ბრიტანელებმა კოლეგებმა, ჩამოსულიყვნენ იყვნენ რამდენიმე თვის წინ, თქვეს, რომ სამაგალიტო სისტემა აქვს აწყობილი მთავრობას. სანქციების დარღვევის არც ერთი ფაქტი არ დაფიქსირებულა, არც ერთი. რაც შეეხება სავალუტო ფონდის პროგრამას, არავითარი სანქციები არ არის. ჩვენ გვაქვს მუდმივი კომუნიკაცია სავალუტო ფონდთან. ეს როგორც შეჩერებული პროცესი ასეთი იყო, როცა, მაგალითად, კანონი შეცვალეთ და პირველი ვიდე-პრეზიდენტის ადგილი შემოვიღეთ, მაშინ მოხდა პროგრამის შეჩერება. ახლაც თქვეს, რომ უნდა გავაგრძელოთ კომუნიკაცია. მე ვფიქრობ, ძალიან მალე მოგვრდება აღნიშნული საკითხიც“, – განაცხადა პრემიერმა.

საქმე ისაა, რომ სავალუტო ფონდთან თანამშრომლობის დროებით შეჩერება ნათია თურნავას 19 სექტემბრის მრჩანებას არასწორად მიაჩნია. რეალურად საუბარია არა სსფ-ის ქვეყნიდან გასვლის გადაწყვეტილებას, არამედ პროგრამის დროებით შეჩერებაზე, რომელიც რამდენიმე თვეა ისედაც აღარ მოქმედებს.

ფინანსისტი გიორგი ცუციანიძე ხაზს უსვამს, რომ სპეკულაციის მორიგ თემად ოპორტიუნაჟი საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან დროებით შეჩერებული თანამშრომლობის საკითხი წამოიწია.

„სრული ამსურდო და დიდი ტყუილია, თითქოს სავალუტო ფონდი სემ-ში შექმნილი სიტუაციის გამო ამირიდებს საქართველოდან გასვლას. ისე სურთ წარმოაჩინონ თითქოს სავალუტო ფონდის გასვლა ლამის უკვე დამდგარი ფაქტი იყო და აპოკალიფსად არის წარმოსახული, რასაც მოყვება საბანკო და მთლიანად ფინანსური მარცხის კრიზისი, ხოლო საქართველოს სუვერენული საკრედიტო რეიტინგის ვარდნის გამო, კომერციულ ბანკებს შეეზღუდებათ და გაუძვირდებათ საერთაშორისო მარნევიდან რესურსების მოზიდვა, რაც თავის მხრივ გააძვირებს რა საბანკო კრედიტებს, ინვესტიციების შემცირებასთან ერთად, ნეგატიურად აისახება ეკონომიკურ ზრდაზე, მიუხედავად ა.შ.“

ამ დროს რეალურად საუბარია არა სსფ-ის ქვეყნიდან გასვლის გადაწყვეტილებას, არამედ დროებით შეჩერებაზე, კიდევ უფრო რომ დაეაზუსტოს, პროგრამის მეორე მიმხრობითი გადადებაზე, რაც ცნობილი გახდა მიმდინარე წლის ივლისში. სსფ-ის ეს გადაწყვეტილება კი დაკავშირებული იყო ზაფხულში ერთგული მანკის ორგანიზაციის კანონი შეტანის ცვლილებებთან პირველი ვიდე-პრეზიდენტის პოსტის შემოღებასთან და-

კავშირებით. შესაბამისად, ამას არანაირი კავშირი არა აქვს ყოფილი გენერალური პროკურორის ოტარ შარვაშიძის დასაქმებასთან. მით უმეტეს, თავად სავალუტო ფონდს არანაირი განცხადება საქართველოში პროგრამის შეწყვეტაზე არ გაუკეთებია.

აქვე დავამატებ, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებლის ნათია თურნავასა და საქართველოში ევროკავშირის ელჩის, პაპულ ჰაინრიხის შეხვედრის შემდეგ, ჩვენ მოვისმინეთ ელჩის მხრიდან ეროვნული ბანკის საქმიანობის პოზიტიური შეფასება და სურვილი სსფ-ის დროებით შეჩერებული პროგრამის მეორე მიმხრობის განახლებაზე! აქტიური კომუნიკაცია მიმდინარეობს სავალუტო ფონდთანაც, პროგრამის გაგრძელებაზე და ვფიქრობ, თავად სავალუტო ფონდისთვისაც არანაკლებად მნიშვნელოვანია წარმოდგენილი იყოს საქართველოში!

აქვე დავამატებ, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან თანამშრომლობა დღემდე გრძელდება. ამასთან, სსფ-ის ყველა ბოლო შეფასებით, განსაკუთრებით პოსტ-პანდემიური პერიოდის შეფასებისას, მათ შორის 11 მაისის საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მისი დასრულებასთან დაკავშირებით, საქართველოს ეროვნული ბანკის სათავე ოფისში ერთობლივი მრჩეველები ცალსახად იყო აღნიშნული ის დიდი პროგრესი, რაც ქვეყანამ პანდემიურ პერიოდში ეკონომიკური ვარდნის შემდეგ, ეკონომიკის აღდგენა უმოკლეს ვადა-

ში შეძლო. მოგვხსენებთ, ბოლო ორი წელი გვეჩინა ორნიშნა ეკონომიკური ზრდა, ზრდის მაღალი ტემპი მიმდინარე წელსაც შენარჩუნებულია, ხოლო ყველა ძირითადი მაკროეკონომიკური ფაქტორი არის მკვეთრად გაუმჯობესებული, იქნება ეს სახელმწიფო ვალი, მიუხედავად დეფიციტის თუ საერთაშორისო სავალუტო რეზერვები.

მთელი ეს აურზაური გათვლილი იყო სამხედრო კრედიტის მოზიარებელ შედარებით გაუთვითნებებელ, გულმგობრად აღამაინებელ, რაც როგორც ყოველთვის ნაკლებად გამოუვიდათ, – აღნიშნა გიორგი ცუციანიძემ.

საქართველოს მიზნის ასოციაციის ვიდე-პრეზიდენტი ლაშა პაპაშვილი კი აცხადებს, რომ ეროვნული ბანკიდან სამი ვიდე-პრეზიდენტის წასვლა ბანკისთვის რეპუტაციული მიზნის მომტანი არ იყო და რომ ზოგიერთს ეს პოსტი უფრო აღრევ უნდა დაეტოვებინა. პაპაშვილი, რომელიც ამჟამად ციფრული ბანკის ლიცენზიის მიღებას ელოდება, მიიჩნევს, რომ სემ-ის საბჭოს კონკრეტული წევრები ქვეყნის ფინანსური სისტემის განვითარებას აფერხებდნენ.

„ვიდე-პრეზიდენტების წასვლა არ არის პრობლემა. შეიძლება ზოგი ვიდე-პრეზიდენტი უფრო აღრევ უნდა წასულიყო, ხელს უშლიდა ამ ქვეყნის განვითარებას, როგორც აღრევ ვამბობდი. ზოგადად სავალუტო ფონდთან უჭირთ და როდესაც რაღაცას ვერ აკეთებთ უნდა გაიწიოთ და დაუთმოთ სხვას, შეიძლება შენზე კარგები მოდიან.“

ინსტიტუტისთვის ეს პრობლემა არაა, როცა ვერ ქაჩავ, უნდა წახვიდე. მრჩეველების პრემიერ-მინისტრი სამხედრო შეიკვალა, მერე რა მოხდა? ინსტიტუტი წაიღო? მე წავიკითხე, რომ ეს მიზეზი იყო, თორემ შესტევირებული იყავი 2 თვე ჰქონდა დარჩენილი და სად მიდიოდა? ვილაყის უნდა, რომ ეთამაშა. გადავადვი და შევიწინე – ეს არის ცუდი თამაში, რაც მე არ მიყვარს. პოპულიზმი დაიტოვონ თავის სახელებში. ჩვენს ქვეყანას სჭირდება გონივრულობა“, – განაცხადა „მიზნის ასოციაციის“ ინტერვიუში ლაშა პაპაშვილმა.

ზაქა დანიელი

„ეს არის მიზანმიმართულად ჩატარებული კვლევა... პირობა კოალიციური მთავრობა უნდა შეიქმნას“

(მეორე პერიოდი)

ანალიტიკოსი რამაზ საყვარელიძე ამბობს, რომ მოცემული კვლევები მთლიან რელობას არ ასახავს, თუმცა ამ მონაცემებითაც კარგად ჩანს, რომ ოპოზიციის უმძიმეს მდგომარეობაშია. საყვარელიძე ფიქრობს, რომ ამ კვლევებით ფაქტია, რადაცა სერობოული მზადდება.

„საერთოდ ასეა, ვინც ფულს იხდის, მუსიკასაც ის უკვთავს. ამ კვლევებშიც ეს ჩანს. ვიცით ვისი დაკვეთითაა არის გაკეთებული და მონაცემებიც ამ მიმართულებით არის მოცემული. აქ შევნი საინტერესო ნიუანსია და პირველ რიგში ის არის საინტერესო, რომ ამ კვლევებში ბოლომდე ტყუილიც ვერ იკადრეს. თუმცა, ამ ნახევრად ნათქვამ სიმართლებში მე ვინმე ვინმე ვინმე ტყუილია შემოტანილი. მაგალითად, გამოირიცხება, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“, რომელიც დაშლის პირას იმყოფება, 17% ვერაფრით ვერ ექნება. პარტიას რა ლიდერებიც ჰყავს ახლა, ლეონი სიმონიშვილს და გიორგი შაშაძეს გველისხმობ, გამოირიცხება ამხელა პროცენტი ჰქონდეს. მით უმეტეს სადაცა ნიშნულად პარტიას ლიდერებს და ორად გაიყოფა. ამიტომ ძალიან მძიმე სიტუაციაში აღმოჩნდება ენ 2024 წლამდე. რაც შეეხება გიორგი გახარიას ფაქტორს, ვფიქრობ, ამ კვლევებში ის სპეციალურად არის შემოყვანილი.“

გახარიას კოზირი ისაა, რომ მას ხელისუფლების ხმების წაღება შეუძლია. ეს იცის ოპოზიციამ და ასევე იმ დამკვეთებმა, რომლებმაც ეს კვლევა დაუკვეთეს. გახარიას განსხვავებით, ოპოზიციის სხვა ლიდერებს და პარტიას ეს არ შეუძლია. ამიტომაც არის, რომ გახარია ამ კვლევებში მთავარი ფიგურანტია. ამ მონაცემებით საზოგადოებას აჩვენებს იმას, რომ შესაძლოა მან 5%-იანი მარაგი გადალახოს და ვისაც არ გინდათ „ოცნება“ და ნაცები, აგერ გახარია და ხმა მას მიეცითო. არ გამოეჩინება, რომ გახარიასთან რადაცა მოლაპარაკება უკვე დაწყებულია იმისთვის, რომ თუკი ის პარლამენტში შევა და მარაგის გადალახავს, მან კოალიცია შექმნას ოპოზიციას.

თუმცა, ის არის საკმაოდ არაპროგნოზირებადი და უცნაური პოლიტიკოსი, ამიტომ მასზე ასე ნდობასაც ოპოზიციას არ ვერჩევ. რა თქმა უნდა, არც ხელი-

სუფლებას, თუმცა არც ისაა გამოირიცხული, გახარია ამ კოალიცია „ოცნებასაც“ შეუქმნას“, – ამბობს საყვარელიძე.

პოლიტოლოგი ვეტრე მამრავა კი ამბობს, რომ ამ კვლევების ნდობა არ შეიძლება, რადგან 2012 წლის გამოკითხვების მიხედვით, მაშინ „ქრისტიან დემოკრატებს“ უფრო მეტი რეიტინგი ჰქონდათ, ვიდრე მიძინა ივანიშვილს და „ქართულ ოცნებას“. საბოლოო ჯამში კი „ოცნებამ“ „ნაციონალური მოძრაობასაც“ დამატარებლად აჯობა და ხელისუფლებაში მოვიდა. მაშინაც ამბობს, რომ „ედისონ რისერჩის“ კვლევები არჩევნებს არასდროს დამოხვევია, ამიტომ ამ კვლევას თავისი კონკრეტული მიზანი აქვს.

„სოციალური კვლევებს დაინტერესებული ჯგუფები ისე იყენებენ, როგორც სურთ. ეს კვლევებშიც ასეა, რომელიც კონკრეტული მიზნები იკითხება. ეს სამი პარტია რატომ არის დასმული და რატომ გადაწყვიტეს ასე, ამას თავისი ლოგიკური ახსნა აქვს. აქ აქცენტები კეთდება იმაზე, რომ „ოცნება“ ექსკლუზიურად მთავრობას ვითომ ვერ შექმნის და მას კოალიციური მთავრობის შექმნა მოუწევს. ეს არა მხოლოდ „ნაციონალური მოძრაობასთან“, არამედ გიორგი გახარია-ასთანაც შესაძლოა სათხოვარი გაუხდეს. შესაძლოა, „ოცნება“ მოსახლეობას გულზე არ ეხატება, მაგრამ გახარია საერთოდ აღარ ანსებობს. 10%-ის მისთვის დაწერა, იუმორის ახალი მიმდევრობაა. ვაყი საერთოდ არის გამჭრალი, ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში არ მონაწილეობს. საიდან იღებს ამ ხმებს? მას ჰქონდა, კი ბატონო, „ოცნებიდან“ წამოღებული ხმები, მაგრამ გაფლანგა ეს ხმები. ახლა ვისი ხმები აქვს? რა გააკეთა, ან რას აკეთებს ისეთი, რომ ამხელა ელექტორატი გაეზარდა? რაც შეეხება ვაშაძის და ხაშვილის რეიტინგს, ნუ, ესეც ხომ ხელთაყრდნობა არის დაწერილი. ვინ არიან ეს ახალგაზრდები, რა რეიტინგი აქვთ? ესენი ხომ სააკაშვილის ელექტორატზე სხედან პირდაპირ, რომელიც კიდევ უფრო ნახევრდება. მით უმეტეს, თუ მელია წავიდა, ის პარტიის ხმების ნაწილს წაიღებს. ამიტომ ეს არის მიზანმიმართულად ჩატარებული კვლევები, სადაც საზოგადოების მომზადება ხდება იმისთვის, რომ ვითომ კოალიციური მთავრობა უნდა შეიქმნას“, – ამბობს მამრავა.

ლიკა ბერიკაშვილი

ოპოზიციის ბაბრქაშვილი ნაციონალური კოალიციის სრულ განადგურებაზე!

რუსეთის ფედერაციის უშიშროების სამსახურის თავმჯდომარის მოადგილემ დმიტრი მელდვიშვილმა განაცხადა, რომ რუსეთის ომს უკრაინასთან მის სრულ განადგურებამდე აჩარხებენ.

ბოროტის დაუბეგობი მიზნით ოქსაში

ზოგადად გორალმა უკრაინის ისტორიულ და მდიდარი კულტურული მემკვიდრეობის მქონე ქალაქს მუდმივი რუსული თავდასხმების გამო სოლიდარობა გამოუცხადა.

„ოდესა მშვენიერი ისტორიული ქალაქია. ის ახალი ამბების სათაურებში თავისი ნათელი კულტურისა და სულის წყალობით უნდა იყოს. ამის ნაცვლებად ის ახალ ამბებში როგორც პუტინის ომის სამიზნე ხდებოდა. ევროკავშირი მხარს უჭერს ომიეტების სტაბილიზებას, რომლებიც რუსეთის მარბაროსული განადგურების შედეგად დაშავდნენ. ერთი წელი გავიდა რუსეთის მიერ დონეცკის, ლუგანსკის, ზაპოროჟიისა და ხერსონის ოლქების უკრაინო ანექსიიდან. უკრაინის სრული უფლება აქვს თავი დაიცვას რუსული აგრესიისგან და საკუთარ ტერიტორიაზე სრული კონტროლი აღადგინოს“, – აღნიშნა ბორელმა.

ასპი რომ მხოლოდ რიცხვებია, ეს, მიმდინარე წლის 16 ივლისს ოპერის თეატრში ზურამ ანჯაფარიძისადმი მიძღვნილ საღამოზე თამაშს მშვენიერად გამოხატა. როგორც ვიცით, დრომ ვერაფერი დააკლო 72 წლის მომღერალს. მან მინდა ის არაა შეასრულა თავთაქვივილის თეატრის „მინდიდან“. შესრულება თავისუფალი, დამაჯერებელი და ყოველმხრივ გამართული იყო.

ნებისმიერ რეგისტრში ხმა შესანიშნავად ჟღერდა. მის ძლიერ ლირიკულ ტენორს, ნათელი, კაშკაშა შეფერილობის ტემბრი ახლდა. სრულყოფილი სუნთქვა, ლეგატოზე დაყრდნობილი ფრაზირება, მოსასმენად საინტერესოს ხდიდა და მომღერალს სინთურების იოლად დაძლევის საშუალებას აძლევდა. აშკარად იგრძნობოდა, რომ მალაღვიძრებების მომღერალი მღეროდა. თუმცა გუგუშვილისგან ეს გასაკვირი არ უნდა ყოფილიყო. იგი ხომ აგერ უკვე 46 წელი დგას პროფესიულ სცენაზე და მსმენელს დიდ სულიერ სიამოვნებას ანიჭებს. ამით მან აშკარად დაამტკიცა, რომ ასაკი მართლაც მხოლოდ რიცხვებია და სხვა არაფერი.

თემურ (თემურაზ) გუგუშვილი 1951 წლის 7 მარტს დაიბადა თბილისში. მამა – აკაკი გუგუშვილი სპეციალობით ეკონომისტი იყო, ხოლო დედა – მარია მისურაძე უზენაეს სასამართლოში მუშაობდა სწავლულ მდივანად.

საშუალო სკოლაში სწავლის პარალელურად ფორტეპიანოზე დაკვრას ეფუძნებოდა. პარალელურად თბილისის პიონერთა სასახლეში ცეკვისა და სიმღერის გაკვეთილებს ესწრებოდა. სწორედ აქ ჩაეყარა თემურის შინაგან მოწოდებას საფუძველი ხელოვნებისადმი, ვერძოდ სიმღერისადმი. უნდა აღინიშნოს, რომ თბილისის პიონერთა სასახლეს უდიდესი წვლილი მიუძღვის არა ერთი ცნობილი ხელოვნების გამომწვერებისა და წარმოჩენის საქმეში. სკოლის დამთავრების შემდეგ იგი საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ქიმიური ფაკულტეტის სტუდენტი ხდება. ამ ინსტიტუტის ხელმძღვანელობა განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდა კულტურულ-შემოქმედებით საქმიანობას. აქ მოღვაწეობდა ცნობილი საესტრადო ორკესტრი, თავისი შესანიშნავი მომღერლებით, ვაჟთა სახელმძღვანელო კაპელა იუზა კუმლაშვილის ხელმძღვანელობით. ამ ინსტიტუტმა უამრავი წარმატებული მომღერალი აღზარდა ქართულ ხალხურ სიმღერას და ესტრადას. თემური თავიდანვე ერთვება თვითშემოქმედებით საქმიანობაში: მონაწილეობს ინსტიტუტის დრამატული კოლექტივის სპექტაკლებში, მღეროდა ვაჟთა კაპელაში.

საქმისადმი კეთილშობილურმა დამოკიდებულებამ ერთგვარად გამოაწირო და შეუპოვრობა შესძინა მის ხასიათს. მასში იმძღვარა და გამოუმდგარა სიმღერისადმი დიდი ინტერესი, გამოიკვლია ვოკალური შესაძლებლობები და აი, თემურ გუგუშვილი თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტი ხდება. სიმღერის სწავლას ცნობილ პედაგოგთან ნოდარ ანდლუაძესთან აგრძელებს, იწყება ინტენსიური ძიებისა და სრულყოფისაკენ მუდმივი სწრაფვის წლები. კონსერვატორიის დია თუ დასრულდა კონსერტებსა და მოსმენებზე აშკარად იკვებებოდა ახალგაზრდა მომღერლის პროგრესი, წინსვლა, პროფესიული ჩვევების გამომუშავება. გაორებულს, უნდა გადაეწყვიტა – ვაჟყოლოდა პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში მიღებულ სპეციალობას, თუ რომანტიკული ხიზობით გაეცნოვებულ გზას? განვებამ მას მთელი მიმართულებების უმიტვა, რაც უდაოდ სწორი და სრულიად გამართლებული აღმოჩნდა.

კონსერვატორიისთან არსებული საოპერო სტუდია უდიდეს როლს ასრულებდა და ასრულებს ახალგაზრდა, დამწყები მომღერლების ჩვევების ჩამოყალიბებაში – სცენათან შეგუების, პარტიკორთან ურთიერთობის, ორკესტრთან და დირიჟორთან მუშაობის და თანხვედრის თვალსაზრისით. საოპერო სტუდიის სპექტაკლებში ინტენსიურმა მონაწილეობამ, თემურ გუგუშვილს გარკვეული პრაქტიკული გამოცდილება შესძინა. სწორედ აქ, ერთიან სინთეზში გამოვლინდა მომავალი მომღერლის პოტენციური შესაძლებლობები.

1975 წელს გუგუშვილი ამთავრებს კონსერვატორიას... რა არის ცხოვრება, რამდენ განსაცდელს არ უმზადებს აღამიანს? ასე მოხდა თემურის შემთხვევაშიც. სახელმწიფო გამოცდის ჩაბარების მთელი დღის, სრულიად მოულოდნელად, საავადმყოფოში აღმოჩნდა, რამაც რამდენიმე თვით მოწყვიტა მისთვის სასწავლო საქმეს. სწორედ აქ გამოჩნდა მისი დიდი ნებისყოფა, მრბოლი-სუნარიანობა, სულიერი სიმტკიცე და შინაგანი შემათება. ჭირთათმენამ გამოაწირო მისი ხასიათი, ფარხმალი არ დააყრდინა. გამოკანმრთელებისთანავე აქტიურად ჩაერთო სასიმღერო პროცესში. ვითარების გამო მისი დამიჯობით ცოტა მოგვიანებით შედგა, 1977 წლის 19 ივნისს თემურ გუგუშვილი ქუთაისის ოპერის თეატრში მალხაზის პარტიას მღერის ფალიაშვილის ოპერა „დაისიდან“.

აქედან მოყოლებული, მომღერალი წარმატებით აგრძელებს გამოსვლას თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში. მისი ხმის ბუნებას და ტემბრს უფრო ლირიკული სახის პარტიები შეესატყვისებოდა. თავდაუზოგავი შრომის შედეგად, მის რეპერტუარში აღმოჩნდა ისეთი რთული საოპერო პარტიები, როგორცაა: კოტე (დოლიძის „ქეთო და კოტედიან“), ნემორინო (დონიკეტის „სიცივარულის ნექტარიდან“), გრაფი ალმაივი (როსინის „სევილიელი დალაქიდან“), პერსოვი, დონ კარლოსი (ვერდის „რიგოლეტოდან“ და „დონ კარლოსიდან“), რუდოლფი, პინკერტონი, კავარადოსი (პუჩინის „მოპედალიან“), ჩიო ჩიო სანიდან და „ტოსკადან“, ცრუ დიმიტრი (მუსორგსკის „მონის გოდუნოვიდან“), ლენსკი (ჩაიკოვსკის „ევგენი ონეგინიდან“), პრინცი (პროკოფიევის „სამი ფორთოხლის სიყვარულიდან“).

1979 წელს თემურ გუგუშვილი უდიდესი წარმატებით გამოდის

თაიმურაზ გუგუშვილი – უმაღლესი საუემსრულებლო დონის მომღერალი

მერი დავითაშვილის საბავშვო ოპერაში „ნაცარქექია“, კიკოლას როლში. ამავე წელს იგი გახდებოდა შეეჭიდა ისეთ რთულ საოპერო პარტიას, როგორც ამესალოშია ფალიაშვილის „ამესალომ და ეთენი“. მომღერლის საშემსრულებლო არსენალში ჩნდება როგორც სასიმღერო სინთურული იოლი დაძლევის, ასევე სრული და ფართო დამაჯერებელი ფრაზირების მრავალფეროვანი უფერადობის ელემენტები და საშუალებები. თანდათან მისმა ლირიულმა ტენორმა ფერისცვალება განიცადა, უფრო დრამატული სახე შეიძინა. მომღერლის რეპერტუარში შემოვიდა ახალ-ახალი საოპერო პარტიები: რადამესი (ვერდის „აიდადან“), კანო (ლეონკვალოს „ამბოზებიდან“), ტურიდუ (მასკანის „სოფლის დონსევიდან“), ტიგრანე (პენდელის „რადამისტოდან“), გერმანი (ჩაიკოვსკის „პოეის ქალიდან“), მინდია და არზაყანი (თაქთაქვივილის „მინდიდან“ და „მთვარის მოთაყვნიდან“), ანჯელი (ყანჩელის „და არს მუსიკიდან“), იაკობ ხუცესი (ვერნადის „იყო მერვესა წელსა“).

რა თქმა უნდა, ყველაფერ ამას დაუღალავი შრომა, ძიება და უდიდესი მონდობა უძღოდა. იგი ჯიუტად მიიწევდა ვოკალური ხელოვნების სრულყოფისკენ. გარკვეული წინააღმდეგობისა და სინთურლების მიუხედავად თემურაზ გუგუშვილი 1982-83 წლებში იტალიის ქალაქ მილანის საქვეყნოდ აღიარებული „ლა სკალას“ აკადემიაში გადის სტაჟირებას, სახელგანთქმულ მუსიკ სოპრანო – ჯულიეტა სიმონატოსთან (ამ სტრამონების აპროგრამა 1964 წელს „ლა სკალას“ მოსკოვში გასტროლებს დროს, სიმონატოს მოუსმინა ანჯაფარიძის პარტიებში მღერის ოპერა „ტრუპაქალიდან“).

იტალიაში სწავლას უქმად არ ჩაუვლია, მას საბოლოოდ ჩამოუყალიბდა საკუთარი საშემსრულებლო მანერა, სასიმღერო ტექნიკის გარდა, დაეუფლა ტესტირის იოლად დაძლევის მეთოდებს და ხერხებს, იტალიიდან დაბრუნების შემდეგ, კონცერტებზე იგი ხშირად ასრულებდა ტონოს სიმღერას დონიკეტის ოპერა „პოლკის შვილობილიდან“, სადაც ერთმანეთის მიყოლებით

ცხრა ზედა „დო“-ა ასაღები. ამას თემური იოლად ასრულებდა (სხვათა შორის უნდა აღინიშნოს, რომ უდიდესმა ტენორმა ლუჩანო პავაროტიმ სწორედ ამ ოპერაში გაიკეთა თავისი სისიმღერო კარიერა ამერიკის შეერთებულ შტატებში).

1984 წლის ნოემბერში გუგუშვილი მოსკოვის დიდ თეატრში მალხაზის პარტიას მღერის ფალიაშვილის ოპერაში „დაისი“. უფროაღ „სოვეტსკაია მუზიკაში“ მთავარი რედაქტორის იური კორვიის სტატიაში ვკითხულობთ: „მალხაზის როლში პირველად ვიხილე და მოვისმინე ძალზე არტიკული მომღერალი თემურ გუგუშვილი, რომელსაც არა მარტო ჩინებული ხმა აქვს, არამედ საფუძვლიანად დამუშავებული კანტილენა, მალაღვიძრებულ კულტურა, კარგი სასიმღერო მანერაც. იგი, როგორც მალაღვიძრებულ მომღერალი, იოლად უმკლავდება მის წინაშე წამოჭრილ შემოქმედებით ამოცანებს“.

თემურის თეატრისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა და პრივილეგია ენიჭება სტამბული მომღერლის შესაძლებლობებს, ვინაიდან იგი პირდაპირაა დაკავშირებული რეგულარულ საოპერო დადგმებთან და სპექტაკლებთან. ამ მხრივ თემურ გუგუშვილის გამოჩენილი ადგილი უკავია თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში. იგი წლების მანძილზე დინსეულად, ერთგულად ემსახურებოდა და გვერდში ედგა თეატრს, ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ მოკავებულ წარმატებებში.

„მოვალეობის მოხდის მიზნით გამოირიცხვია სიმღერა. სცენაზე რომ დადგები, იქ მოვალეობა არ არსებობს. მოვალეობას თუ მოიხიდი, ხალხი არ მიგიღებს. სცენიდან ყველაფერი კარგად ჩანს. არის შემთხვევა, ვერ ხარ ისე, რომ კარგად იმღერო, თუმცა მაინც მღერი. ეს ამოუცნობი რამ არის. მიგნდან ირთვება რაღაც!“ – აცხადებს მომღერალი. ასეთია ნამდვილი შემოქმედის ცხოვრება, ის ხომ თავის თავს არ ეკუთვნის, მას განვების ძალები მართავენო.

საოპერო თეატრი გუგუშვილისთვის ყველაფერია, რომელიც თავის თავში მოიცავს უდიდეს ინტერესს, მოწოდებას და სურვილებს, განწყობას და ცხოვრების მიზანს. შრომას, ძიებას და რაც მთავარია რწმენას. სწორედ ამამა მომღერლის სტიქია, შინაგანი აღმაფრენა, რაც უცლომლად საკუთარი შემოქმედების ხელწერის საშუალებას იძლევა.

საერთოდ კამერული რეპერტუარი ითვლებოდა და ამჟამად ითვლება ელიტარული ხელოვნებად. აქედან გამომდინარე, მიმჩნია, რომ მომღერალს განსაკუთრებული როლი აკისრია ამა თუ იმ ნაწარმოების მსმენელამდე მითვის თვალსაზრისით. ეს მხოლოდ სასიმღერო ტექნიკით მდიდარ ხელოვანს ხელეწიფება. ამ სფეროში უდაოდ გამოჩენილი როლი გენიალურ ვანო სარაჯიშვილს ეკუთვნის, რომელმაც რომანის და სიმღერა მსოფლიო საშემსრულებლო დონეზე აიყვანა, რითაც ერთგვარი მყარ ტრადიციად დაამყარა ქართული მუსიკალურ სივრცეში.

არაინ მომღერლები, რომლებიც მხოლოდ საოპერო რეპერტუარით იფარვლებიან, თემურ გუგუშვილის შემოქმედებებზე უნდა ითქვას, რომ იგი ერთნაირი ყურადღებით ემყრობა საოპერო და კამერულ მიმართულებებს, რაც ერთგვარად ავსებს და ამრავალფეროვნებს მის შემოქმედებას, ინდივიდუალურობისა და საკუთარი ხელწერის წარმოჩენის საშუალებას იძლევა.

ხელოვანის გზა ითვს და ვარდით არაა მოფენილი. მას უდიდესი მრბოლა, წინააღმდეგობების გადალახვა და დაუღალავი შრომა უძღოდა, რომელსაც თან ახლდა წარმატებები, სიხარული, ამავე დროს იმედგაცრუებები და სასოწარკვეთილებაც კი. ყველაფერ ამას თემურმა ღირსეულად გაუძლო, რაც არა ერთი გამოჩენილი გარკვეული საფუძველიც გახდებოდა. მას ქვეყნიდან გაქცევა არ უცდია, თუმცა შემოთავაზებები საკმაოდ იყო. ამას ხელი არ შეუშლია მისი საგასტროლო საქმიანობისთვის. მომღერალი დიდი წარმატებით გამოდიოდა საზღვარგარეთის მერ ქვეყანაში, რაც თავისთავად ქართული ხელოვნების პოპულარიზაციას უწყობდა ხელს.

განსაკუთრებულ აღნიშვნას იმსახურებს გუგუშვილის პედაგოგიური საქმიანობა. უკვე რამდენიმე წელია იგი თბილისის კონსერვატორიაში მოღვაწეობს, არის ვოკალისტთა კათედრის გამგე, კონსერვატორიის სრული პროფესორი. მის აღზრდილობა შორის არის მსოფლიოში სახელგანთქმული სოპრანო – ნინო მაჩაიძე, მომღერლები: გიორგი ჭელიძე, გიორგი მჭედლიშვილი, ირაკლი მურჯინელი...

მას მინიჭებული აქვს საქართველოს სახალხო არტისტის საპატიო წოდება, არის – სახელმწიფო, ფალიაშვილის, ანჯაფარიძის და ანხიპოვას პრემიების ლაურეატი, ღირსების ორდენის კავალერი, ვანო სარაჯიშვილის სახელობის საერთაშორისო ფონდის პრეზიდენტი, ოპერის წინ გახსნილია მისი სახელობის ვარსკვლავი.

უნდა აღინიშნოს, რომ უშიგათეს შემთხვევასთან გვაქვს საქმე. მიუხედავად ასაკისა, თემურ გუგუშვილი ჯერ კიდევ მყარად დგას სცენაზე. მის ხმას ოდნავი ხინჯიც კი არ განუცდია, პირიქით, უფრო მეტი შეფერილობა, ტემბრალური მრავალფეროვნება და ახალგაზრდული ჟღერადობა შეიძინა. წარმატება ვუსურვოთ მომღერალს.

მოგესხენებათ; არც ერთ სპეციალობას არ სჭირდება ისეთი სულიერი და მრბალური სიმღერა, როგორც მომღერალს. ამამი განსაკუთრებული როლი მიუძღვის თემურის მეუღლეს, სპეციალობით მუსიკოსს, ქალმატონ ლამარა გლოველს, სასიამოვნოა, რომ მათ ოჯახს ამშვენებს რამდენიმე თაობა: ორი შვილი, ხუთი შვილიშვილი და ერთი შვილიშვილი. დედა, იმრავალს გუგუშვილების ჯიშმა და ჯილაგმა.

გელა ძოქიაშვილი,
ქართული კულტურის ამაგდარი,
მწერალი, პუბლიცისტი, მკვლევარი
სიღნაღის საპატიო მოქალაქე

ლეგიონერი

192 დღე, 23 მატჩი და დაახლოებით 2000 წუთი გრძელდებოდა სპორტსმენის საგოლე გვალება...

პითარება

აბაენს ნუ აუმხედრები, ეპორ...

გიორგი მძაპრიაძის კარიერა „აიაქსში“ ძალიან ცუდად დაიწყო. როგორც ESPN-ის ურუნალისტი კრისტიან ვილაერტი იტყობინება...

ბრომის ენდობა. მიქაუტაძე და აკ-პომიკ ფორვარდები არიან და მათ მწვრთნელს უთხრეს...

ტატაგვა

უკლიერისი შედეგებზე

საქართველოს ძიუდოსტთა ნაკრების შემადგენლობა ევროპის ჩემპიონატისთვის ცნობილია.

გიორგი სარდალაშვილი - 60 კგ, ვაჟა მარგველაშვილი - 66 კგ, ლაშა შავდათუაშვილი - 73 კგ...

პატივი

პირველად ისტორიაში, ფიბა-ს სამუშაო კომისიაში საქართველოს წარმომადგენელი შეიყვანეს.

პირველი ქართველი

თან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან გადაწყვეტილებებს მიიღებს. საკონტინენტო საკალათბურთო ორგანიზაციაში ქართველებს აქვთ მუშაობის და ფიბა-ევროპის კომისიებში ახლაც არიან ჩვენი წარმომადგენლები...

ოვალური ბურთი

ვიბრკოლეთ, მებრკამ...

ავსტრალიასთან წინასწარ გამოტინგებული და პორტუგალიასთან მოულოდნელად წაგების ტოლფას ფრედ დასრულებული მატჩების შემდეგ საფიქრებელი იყო...

დენიშე ბორჯალოსანი ბორდოს სტადიონზე ტრავმების გამო ვერ დაეხმარა პარტნიორებს.

ოკეანის გაღვა

საკუთარი ფულბევის პოზიცია მოდებამდე დაუთმო. 10. ლუკა მატკავა. 9. ვასილ ლობჟანიძე.

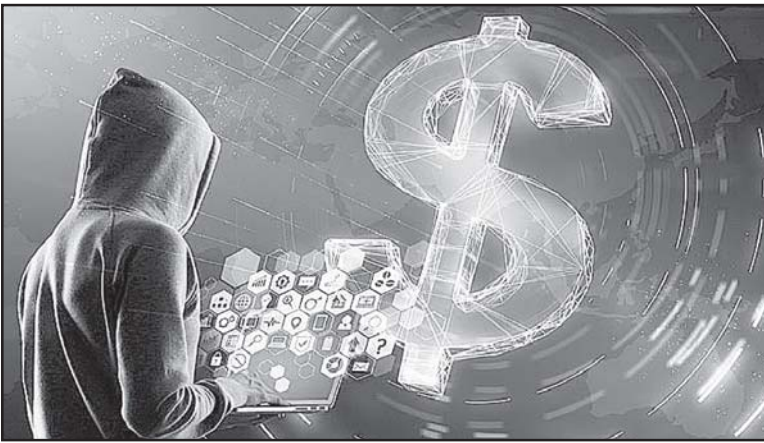
საზონის ტრანსფერი

ნბა-ს რეგულარული სეზონის სტარტამდე 1 თვით ადრე წლის ტრანსფერი განხორციელდა: ამერიკიდან პორტლენდის 32 წლის სიმბოლო დემიანე ლილარდი მილუოკიში იანის ანტეტოკუნმპოს მხარდამხარა ითამაშებს...

კენდრიკ პერკინსი (სპორტული ანალიტიკოსი, 2008 წლის ნბა-ს ჩემპიონი მოსტონ სელტიქსის შემადგენლობაში): „მილუოკის სისტემაში ილიან და მოთავსება და განსაკუთრებით იანისთან შეთამაშება ისეთივე დამანგრეველი იქნება, როგორც თავის დროზე შაკილ ონილისა და კომი ბრაიანტის კომბო იქნებოდა.“

კიბარტაღლითობის ახალი სქემა ამოქვეყნდა: როგორ დაიხსნათ თავი?!

თუ მოგილოცა ციფრული მითვისება, რომ „გათამაშებაში მოიგეთ სპეციალური ქულები და განადგომილად სპეციალურ მშუღზე გადასვლაა საჭირო“, მაღალი ალბათობით, კიბერტაღლითობის პოტენციური მსხვერპლი ხართ. ხოლო თუ მშუღზე გადახვდით, ნამდვილად მსხვერპლთა რიგებში გადაინაცვლებთ, რადგან მითითებულ მშუღზე გადასვლის შემდეგ შესაძლებელია როგორც მომხმარებლის პირადი საბანკო ინფორმაციის მოპოვება, ისე ანგარიშებზე წვდომის მიღება.

მას შემდეგ, რაც კიბერტაღლითობის ამ თუ იმ სქემის შესახებ ხდება ცნობილი და მომხმარებლები სიფრთხილის ზომებს იღებენ, თაღლითები ახალ მიდგომებს მიმართავენ და ამჯერადაც მსგავს შემთხვევასთან გვაქვს საქმე. თაღლითობის ხსენებული ახალი

სქემა რამდენიმე დღეა ამოქვეყნდა, თუმცა როგორც ირკვევა, მას უკვე ბევრი დაზარალებული ჰყავს. ტრადიციულად მოპარული თანხის მოცულობა 50-დან 500 ლარამდე მერყეობს.

„ძალიან ხშირად ადამიანები ტყუილებიან და ამ შემთხვევაშიც გვყავს დაზარალებულები, რომელთაც, მათ შორის, ჩვენს ორგანიზაციასაც მომართეს: სამწუხაროდ, გამოიყვანდნენ, გადავიდნენ მშუღზე და შემდეგ თანხები დაკარგეს. პატარა თანხებს იმიტომ იპარავენ, რომ შესაძლოა ვიღაცამ ამას არ მიაქციოს ყურადღება, თუ SMS-სერვისი არ აქვს ჩართული, ან ყურადღებით არ არის. ასეთ შემთხვევაში კი მათ (კიბერტაღლითებს) შეუძლიათ, სისტემატიურად გააგრილონ თანხის მოპარვა“, – ამბობს „საზოგადოება და მანქების“ გამგეობის თავმჯდომარე გიორგი კეკელიძე.

კეკელიძის ხედვით, ამ შემთხვევაშიც ძალიან მნიშვნელოვანია სამართალდამცველების როლი – სწრაფად და ეფექტურად უნდა გამოიძიონ მსგავსი საქმეები, რათა ერთი მხრივ, პასუხისმგებელი მისცენ დამნაშავეები, მეორეს მხრივ, იყოს ერთგვარი პრევენცია:

„მესმის, რომ კიბერტაღლითობის მრძოლა ძალიან რთულია, თუმცა შინაგან საქმეთა სამინისტროს ამერიკის შეერთებულმა შტატებმაც მიაწოდა შესაბამისი ადგილობრივი, რათა მას მუშაობა გაუადვილდეს. აქტიურად უნდა ხდებოდეს ამგვარი პირების დაკავება და შემდეგ მედიისთვის ინფორმაციის მიწოდება, რადგან ეს შემდგომი შემთხვევების პრევენციაა“.

სპეციალისტები მომხმარებლებს მსგავსი შემთხვევების თავიდან ასარიდებლად რამდენიმე მნიშვნელოვან რჩევას აძლევენ:

- მოვერიდეთ საცქრო შეტყობინებებში მიღებულ მშუღზე გადასვლას;
- დანაზღვს ნუ შევიხანახავთ იმ ბარათზე, რომელსაც ინტერნეტში ვიყენებთ;
- პირადი მონაცემები არ ვავაზიარებთ – არ შევიყვანოთ ინტერნეტ მანქის და საბარათო მონაცემები, უნდა ვვახსოვდეს, რომ თაღლითებს ყალბ ვებ-გვერდებზე გადაყვანა;
- თუკი მოვტყუვდით, მყისიერად დაგვლოკოთ საბანკო ბარათი და გამოვცვალოთ ინტერნეტ მანქის პაროლი;
- მივმართოთ შსს-ს.

სპეციალისტები მომხმარებლებს აფრთხილებენ, რომ რაც უფრო ციფრული ხდება სამყარო, მსგავსი შემთხვევები კიდევ უფრო მთავრდება და მასთან გასამკლავებლად სიფრთხილე და ინფორმირებულობა მნიშვნელოვანია.

„გაუპატიურება, კალაძობა და მუშაობა“

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის გლდან-ნაძალადევის მთავარი სამართალდამცველის თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1963 წელს დაზარალებული ლ.მ. გაუპატიურების, ძალადობისა და მუქარის მრალდებით დააკავეს, – ინფორმაციას შს სამინისტრო ავრცელებს.

„გამოძიებით დადგინდა, რომ მრალდებულმა, სხვადასხვა დროს, ნაცნობ ვაგონებთან, მათი ნების საწინააღმდეგოდ დაამყარა სექსობრივი კავშირი, ასევე, მათ არაერთხელ მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა. გამოძიებით ასევე დადგინდა, რომ მრალდებულმა მათ მიმართ მუქარასაც ახორციელებდა. ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, სამარ-

თაღლითობის მრალდებულის სახით დააკავეს. დანაშაული 8 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს“.

28 წლის კრიმინალმა ახალი დანაშაული ჩაიდინა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს გურიის პოლიციის დეპარტამენტის ჩოხატაურის რაიონული სამართალდამცველის თანამშრომლებმა განზრახ მკვლელობის მრალდებით 28 წლის, ჩარსულში ნასამართლევი და ამჟამად პირობითი მსჯავრის ქვეშ მყოფი პირი დააკავეს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ 28 სექტემბერს მრალდებულმა, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ გოგოლისუბანში, ურთიერთშეუღალბარეების ნიადაგზე, 23 წლის ა.ს.-ს ცივი იარაღის გამოყენებით სხეულზე ჭრილობები მიაყენა და შემთხვევის ადგილიდან მიიშალა.

სამართალდამცველებმა ჩატარებული სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად მრალდებულმა ჩოხატაურში, სოფელ გოგოლისუბანში დააკავეს. პოლიციამ დანაშაულის ჩადენის იარაღი – დანა ნივთმტკიცების სახით ამოიღო.

იტალიის კუნძულთან ბორანს ცხსული გაურინდა

იტალიის სანაპირო დაცვამ ბორანს, რომელსაც გვიან ღამით ცველი გაურინდა, 177 ადამიანი გადაარჩინა. მათ შორის არის ეკიპაჟის 27 წევრი.

ბორანი იტალიის კუნძულ ლამპედუზადან პორტო-ეშპერდოკლესკენ გადაადგილდებოდა. სანაპირო დაცვის მიერ გავრცელებულ განცხადების მიხედვით, ბორანს მკვირვანტი გადაწყდა. მათივე ცნობით, ყველა მგზავრი გადაყვანილია სანაპირო დაცვის გემზე და დანიშნულების ადგილზე მიემგზავრება, გარდა სამი მგზავრისა, რომლებიც უკან, ლამპედუზაში მრუნდებიან.

სანთელი

ბახსენება რაფიელ რიშიშკიანი

ერთი წელი გავიდა, რაც ჩვენ გვერდით აღარ ხარ – დიდო კაცო, დიდო ჩემპიონო და ნამდვილო თბილისელი. ყველას გვახსოვს ხარ, ჩვენო დაუფინყარო მეგობარო –

რაფო რიშიშკიანო!

მუდამ ნათელში იყოს შენი სული!

მაკარონის ფაბრიკის პატარა კოლექტივის სახელით:
ი. ოსიპოვი და ზ. კუპრაშვილი

2-3 ოქტომბერს საქართველოში წვიმა, სეტყვა და ქარია მოსალოდნელი

ბარამოს ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, 2 ოქტომბერს, ღამის საათებში აღმოსავლეთ საქართველოს აღმოსავლეთ რაიონებში, ხოლო დღისით საქართველოს უმეტეს ტერიტორიაზე მოსალოდნელია წვიმა ელქვით, ზოგან ძლიერი.

სინოპტიკოსების ცნობით, ასევე შესაძლებელია სეტყვა და ქარის გაძლიერება. ამასთან, 3 ოქტომბერს დასავლეთ საქართველოში და აღმოსავლეთ საქართველოს დასავლეთ რეგიონებში შენარჩუნდება წვიმა, ზოგან ძლიერი, ხოლო შავი ზღვის სანაპირო რაიონებსა და კოლხეთის დაბლობზე შესაძლებელია ძალიან ძლიერი. ზღვაზე 3-4-მალიანი შტორმული ღელვაა ნაგარაუდები.

„მოსალოდნელმა ძლიერმა ნალექებმა საქართველოს მდინარეებზე შესაძლებელია, წყლის დონეების მნიშვნელოვანი მატება, პატარა მდინარეებზე წყალმოვარდნები, ხოლო მთიან ზონებში მეწყერულ-ღვარცოფული პროცესების ჩასახვა-გააქტიურება გამოიწვიოს“, – აცხადებენ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში.

საშინელი სიხსე ბრაზილიაში

ბრაზილიის ტუფს ტბაში გვალვისა და სიციხის გამო ასობით დელფინი დაიღუპა. ასევე დაიღუპა ათასობით თევზი.

ბოლო დღეებში ტბაში წყლის ტემპერატურამ 39 გრადუსს მიაღწია, ხოლო ტბის სიღრმე მინიმალურ დონეზეა ნალექის სიმცირის გამო. ბრაზილიაში ბოლო წლებში სერიოზული კლიმატური ვატაკლიზმები დაფიქსირდა. ქვეყნის სამხრეთ ნაწილში წვიმები და წყალდიდობა, ხოლო ჩრდილოეთ ბრაზილიაში – გვალვა.

მტკნარი წყლის დელფინი ინია წითელ წიგნში, როგორც გადაშენების პირას მყოფი სახეობაა შეტანილი, მსოფლიოში მტკნარი წლის დელფინების მხოლოდ 6 სახეობაა შემორჩენილი.

ნიუ იორკში საბანკოში ოღომარეობა გაიმოსხადა

ნიუ-იორკში წყალდიდობის შედეგად დატბორილია გზატკეცილები და ქუჩები, ნიუ იორკის ცნობილი პარკის ნაწილიც. განსაკუთრებით რთული ვითარებაა მანჰეტენში, მრუკლინსა და ქუინსში. წყალდიდობის გამო დახურულია ლაგუარდიას აეროპორტის ერთ-ერთი ტერმინალი. შეფერხებები სრულდება ავიანიგები კედლისა და ნიუარკის საერთაშორისო აეროპორტებშიც. მეტროპოლიტენის ოთხ ხაზზე მატარებლების მოძრაობა შეჩერდა, კიდევ 12 ხაზზე მგზავრობა გადაადგილება ნაწილობრივ შეზღუდულია.

საგანგებო სამსახურების წარმომადგენლებმა დატბორილი სარდაფებიდან ექვსი ადამიანი ამოიყვანეს. მსხვერპლის ან დაზარალებულების შესახებ ინფორმაცია არ გავრცელებულა.

წყალდიდობის გამო ნიუ იორკში საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადეს. ნიუ იორკის მერმა, ერიკ ადამსმა შესაბამისი განკარგულებას ხელი უკვე მოაწერა და მოქალაქეებს მაქსიმალური სიფრთხილისკენ მოუწოდა. საგანგებო სამსახურები ნიუ იორკის მცხოვრებლებს მოუწოდებენ, მანქანით გადაადგილებისგან თავი შეიკავონ და ხიფათს მოერიდონ. როგორც მდია წერს, ნიუ იორკში ერთ კვირაზე მეტია, გადაუღებლად წვიმს. სინოპტიკოსების ცნობით, მსგავსი რაოდენობის ნალექი ნიუ იორკში 1882 წლის შემდეგ არ მოსულა.

2024 წლის საქართველო მსოფლიო ტურიზმის დღის მასპინძელი ქვეყანაა. ეს ტიტული ჩვენს სამშობლოს ქალაქ რიადში გადაეცა, სადაც 2023 წლის მსოფლიო ტურიზმის დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება მიმდინარეობს.

„გაეროს მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის წევრმა ევროპულმა ქვეყნებმა ერთსულოვანი მხარდაჭერა გამოგვიცხადეს და შედეგად, მსოფლიო ტურიზმის დღეს საქართველოს გადაეცა 2024 წლის მსოფლიო ტურიზმის დღის მასპინძელი ქვეყნის ტიტული. ამით საქართველომ დიდი აღიარება კიდევ ერთხელ მოიპოვა“ – განაცხადა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილემ მარიამ ქვრივიშვილმა, რომელიც საუდის არაბეთში 2023 წლის მსოფლიო ტურიზმის დღის ღონისძიებაში მონაწილეობს. ღონისძიებას ასევე ესწრება ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი მაია ოშიაძე.

საქართველო გაიხად მსოფლიო ტურიზმის დღის უმასპინძლებს

ბათუმის ბოტანიკური ტურისტული „ოსკარის“ ფოტოგადაცემა

ბათუმის ბოტანიკურმა ბაღმა გაიმარჯვა ევროპის წამყვანი ბოტანიკური ბაღის ნომინაციაში მსოფლიო ტურიზმის World Travel Awards-ის ღონისძიებაზე, რომელიც ცნობილია როგორც ტურისტული „ოსკარი“.

ბათუმმა 28-29 სექტემბერს უმასპინძლა საერთაშორისო ტურისტული ფორუმს, სადაც World Travel Awards-ის დაჯილდოების გალა-ცერემონია გაიმართა. ბათუმის ბოტანიკური ბაღი ევროპის წამყვანი ბოტანიკური ბაღის ნომინაციაში მადრიდის, ედინბურგის, ბერლინისა და ევროპული ქვეყნების სხვა ცნობილ ბოტანიკურ ბაღებს უწევდა კონკურენციას.

აღსანიშნავია, რომ World Travel Awards-ის ვერსიით ბათუმი კვლავ დარჩა ევროპის ყველაზე მზარდ ტურისტული მიმართულებად. საქართველომ World Travel Awards-ს პირველად უმასპინძლა. ღონისძიებას, რომელიც 28-29 სექტემბერს ბათუმში გაიმართა, ტურიზმის ინდუსტრიისა და მედიის 300-ზე მეტი წარმომადგენელი 24 ქვეყნიდან დაესწრო. აღსანიშნავია, რომ წელს ღონისძიება 30-ე იუბილეს აღნიშნავს.

ურბის ურბის ბიბლიოთეკა პაიჯპარუი

მშობის სოფელ ვაკეჯვარში სვერის მიმდებარეობა გაიხსნა, – ინფორმაციას ეროვნული ბიბლიოთეკა ავრცელებს.

სოფელ ვაკეჯვარში მდებარეობს საოცარი ადგილი, „ჩამო“ რომელიც ქართულ-იაპონურმა ოჯახმა გურიიდან მიმა არაბელიძემ და ჩიკა ოგიმ დააფუძნეს.

„ჩამო“ სოფელ ვაკეჯვარში, მახმაროს მთის მისაღობებთან ელოდება სტუმრებს. ეს გახლავთ ადგილი, სადაც ერთ სივრცეშია გაერთიანებული ვლემფინგი და კემპინგი. „ჩამოს“ კონცეფცია მდგომარეობს შემდეგში: ყოველ ადამიანს აქ სტუმრობით

შესაძლებლობა უნდა ჰქონდეს მეტად მდიდარი და ფერადი ემოციების განცდის. ისინი ამოვინონ კულტურითა და ხელოვნებით, აქტივობებით მუშაობს წიაღში.

სწორედ ასეთ საოცარ ადგილას ეროვნული ბიბლიოთეკის ინიციატივითა და გიორგი კვეციანის ფონდის მხარდაჭერით, გაიხსნა სვერის ბიბლიოთეკა. „ურბის ფონდის მიზლითადაც პირველია, რომელიც ეროვნული ბიბლიოთეკისა და ჩვენი ფონდის პარტნიორობით გაიხსნა. საგანმანათლებლო პროგრამა „ეკვილიბრიუმის“ ფარგლებში, სვერის მომდევნო ბიბლიოთეკა რაჭა-ლეჩხუმის მხარეში გაიხსნება“...

გორში საქართველოს სახალხო არტისტის უკუა მოსიძის პარსკვლავი გაიხსნა

ვარსკვლავის გახსნას წინ გორის საგუნდო მუსიკის საერთაშორისო ფესტივალი უძღოდა. ფესტივალის დასკვნით საღამოს შალვა მოსიძის შემოქმედებისადმი მიძღვნილი საღამო გაიმართა.

სტუმრებმა თეატრის ფოიეში შალვა მოსიძის ცხოვრებისა და შემოქმედების ამსახველი ფოტოგამოფენა დაათვალიერეს. საღამოს

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრი თეა წულუკიანი ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად დაესწრო.

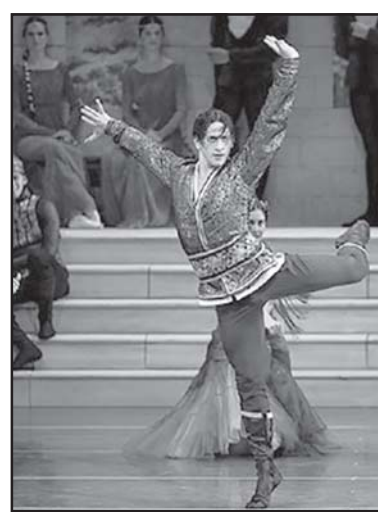
ფესტივალი გორის გიორგი ერისთავის სახელობის პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრის ორგანიზებითა და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის მხარდაჭერით, გაიმართა.

შალვა მოსიძე 1967 წლიდან გორის მუსიკალური სასწავლებლის პედაგოგად მუშაობდა. მან 1970 წელს გორის ქალთა გუნდი დააარსა. ის არის საგუნდო დირიჟორი, ქორმასტერი, პედაგოგი, საქართველოს სახალხო არტისტი, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის ემერიტუს-პროფესორი. მიღებული აქვს შოთა რუსთაველისა და ზაქარია ფალიაშვილის პრემიები, ღირსების ორდენი, წმინდა გიორგის ოქროს ორდენი და სხვა.

ჰოლანდიის ნაციონალური ბალეტის წამყვანმა მოცეკვავემ გიორგი ფოცხიშვილმა მოკლე დროში მეორე მსოფლიო აღიარება მოიპოვა.

გიორგი ფოცხიშვილი საცეკვაო სექტაკლ „მწვანე მაგიდა“ მთავარი როლის ძლიერი ინტერპრეტაციისთვის, მსოფლიო ბალეტის და თეატრის პრესტიჟული პრიზის მფლობელი გახდა.

ცნობილი ქართველი მოცეკვავის, გელოდი ფოცხიშვილის შვილიშვილი, ფოცხიშვილების საცეკვაო

გიორგი ფოცხიშვილის კიდევ ერთი გაბრწყინება

ვალინასტიის წარმომადგენელი, 22 წლის გიორგი ჰოლანდიის ნაციონალური ბალეტის მოცეკვავეთა ძირითად შემადგენლობაშია და ბოლო პერიოდის განმავლობაში კარიერულ საფეხურზე წინ გასაოცარი სისწრაფით მიიწვევს. ჯერ ჰოლანდიის ნაციონალური ბალეტის ახალგაზრდულ შემადგენლობაში მიიწვიეს, შემდეგ კი, ძალიან სწრაფ ტემპში, ერთ-ერთ წამყვან მოცეკვავედ იქცა.

სულ ახლახან კი საამაყო გენების ქართველ ბალეტის მოცეკვავეს, პრესტიჟული ჯილდოს ალექსანდრა რადიუსის პრიზი მიენიჭა, როგორც საუკეთესო მოცეკვავეს.

შოთა რუსთაველი

საქართველოს რესპუბლიკის

საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განცხადებით:

საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განცხადებით:

საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განცხადებით:

აინდი 2 ოქტომბრისთვის		
აღმოსავლეთი საქართველო:		
ბარა -	ღამ	+12, ღამ +24
მთიანი რაიონები -	ღამ	+8, ღამ +23
დასავლეთი საქართველო:		
ბარა -	ღამ	+16, ღამ +24
მთიანი რაიონები -	ღამ	+12, ღამ +22
თბილისი:	ღამ	+15, ღამ +24

დაგვირეკეთ, მოგვწერეთ:

ტელ: 599-36-00-35, 577-77-27-17

ელ. ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru

ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge

საქართველოს რესპუბლიკა

SAKARTVELOS RESPUBLIKA

ტელეფონის ნომერი №170

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
599 36-00-35

მთავარი რედაქტორის
მოადგილე
მამუკა მამუკაძე
597-22-07-04

ტექნიკური რედაქტორი
კახა ძორიძე

შემომდებელი
ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი
გია გაბრიძია
გია პლატონიშვილი
ოთარ ტურაბელიძე

სტილისტ-
კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორაბაშვილი,
ოპერატორი
შორენა გვილია

რეკლამის მენეჯერი:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ანგარიშის ნომერი
GE90BG000000538329790

გამომცემელი:

შპს 100 – ახალი
„საქართველოს რესპუბლიკა“
გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 36-00-35

იკავდება სტამბა
„კოლორი“
ი. პაღლაშვილის №3

კოდორი
ჯგუფი

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323

2 009882 616932

ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ შეუძვეთავი მასალაზე დანიშნული ავტორთა ხარჯით.

გაზეთის მომდევნო ნომერი გამოვა ოთხშაბათს, 4 ოქტომბერს